

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Årsredovisning 2009

Innehåll

1. Generaldirektörens inledning	3
2. Resultatredovisning	5
Säker kärnkraft	7
Måluppfyllelse	7
Inträffade händelser	7
Utveckling av författningssamlingen	7
Tillsynsinsatser	8
Pådrivande verksamhet	11
Forskning och myndighetsstöd	12
Kompetensbevarande åtgärder	12
Strålskydd	13
Måluppfyllelse	13
Inträffade händelser	14
Utveckling av författningssamlingen	15
Tillsynsinsatser	15
Pådrivande verksamhet	17
Forskning och myndighetsstöd	19
Kompetensbevarande åtgärder	20
Radioaktiva ämnen och avfall	21
Måluppfyllelse	21
Utveckling av författningssamlingen	22
Tillsynsinsatser	22
Pådrivande verksamhet	25
Forskning och myndighetsstöd	25
Kompetensbevarande åtgärder	26
Åtgärder inom avfallsfinansiering	26
Nukleär icke-spridning	28
Måluppfyllelse	28
Inträffade händelser	28
Utveckling av författningssamlingen	28
Tillsynsinsatser	28
Pådrivande verksamhet	29
Forskning, myndighetsstöd, och kompetensbevarande åtgärder	29
Internationellt miljö- och kärnsäkerhetsarbete med Ryssland	31
Måluppfyllelse	31
Åtterrapporering	31
Reformsamarbete i Östeuropa	34
Måluppfyllelse	34
Åtterrapporering	35
Miljöövervakning	37
Måluppfyllelse	37
Åtterrapporering	37
Mätteknik	39
Måluppfyllelse	39
Åtterrapporering	39
Radonmätning.....	39
Riksmätplats för joniserande strålning.....	40
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar	42
Åtterrapporering	42
Övrigt inom samhällets krisberedskap.....	42

Redovisning av uppdrag och återrapporteringskrav	45
Organisationsstyrning	45
Uppdrag	46
Utgiftsprognoser.....	47
Svenska ordförandeskapet i EU	48
Kompetensförsörjning	49
Inriktning för 2009	49
Måluppfyllelse	49
Attrahera, rekrytera och introducera kompetens	49
Utveckla och behålla kompetens	50
Personalstruktur	51
Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	52
Myndighetens förvaltning	53
Etablering	53
Myndighetens identitetsarbete.....	53
Effektiv och modern förvaltning	53
Myndighetens verksamhetsstyrning	53
Myndighetens föreskrifter och övrig reglering	54
Verksamhetens intäkter och kostnader	55
Avgiftsbelagd verksamhet	56
3. Finansiell redovisning	57
Resultaträkning	57
Balansräkning	58
Balansräkning	59
Anslagsredovisning	60
Anslagsredovisning	61
Anslagsredovisning	62
Tilläggsupplysningar	63
Noter (tkr)	66
Väsentliga uppgifter	72
Underskrift	73

1. Generaldirektörens inledning

Strålsäkerhetsmyndigheten är idag en fullt fungerande myndighet, ett och ett halvt år efter starten. Stora delar av verksamheten har etablerats och min bedömning är att myndighetens etableringsfas kan avslutas under 2010.

Som ett led i etableringen har arbetet med att förstärka myndigheten personellt och med att skapa en effektiv styrning av verksamheten varit i fokus under 2009. Genom rekryteringar och strategiskt inriktningsarbete har goda förutsättningar för att förstärka tillsynen av kärnkraften och hälso- och sjukvården nu skapats. Men även tillsynen inom övriga delar av verksamheten har stärkts eller återetablerats.

Arbetet med att bygga en gemensam myndighetskultur har fortsatt med hög ambition. I fokus står myndighetens vision – Ett strålsäkert samhälle – och värdeorden vederhäftighet, integritet och öppenhet. Året avslutades med att vi även betonade rollen som statstjänsteman, utifrån den av KRUS framtagna värdegrunden för statsanställda.

Tillsynsverksamheten i förhållande till kärnkraften har även i år präglats av de stora moderniseringsarbeten och effektökningar som pågår vid kärnkraftverken. Det är tydligt att arbetet med att modernisera och utveckla anläggningarna har varit mer komplicerat och krävt större resurser än vad tillståndshavarna beräknat.

Vi har upplevt att det i vissa fall har varit svårt för tillståndshavarna att upprätthålla en god säkerhetskultur vid anläggningarna över tiden. Under året har vi därför satt Ringhals AB under särskild tillsyn, vilket innebär att myndigheten avdelar extra resurser i tillsynsarbetet gentemot Ringhals och att särskilda rapporteringskrav gäller för att driva verksamheten där. Under våren avslutade vi den särskilda tillsyn som myndigheten bedrivit gentemot Forsmark sedan händelserna som inträffade 2006.

Under hösten upptäcktes problem med internkontaminering, d.v.s. viss personal hade fått i sig radioaktiva partiklar, vid Westinghouse bränslefabrik i Västerås. Ungefär samtidigt upptäckte EU-kommissionen och IAEA brister i anläggningens kontroll över innehavet av kärnämne. Båda dessa händelser har lett till åtgärder från myndigheten.

År 2009 har också handlat om att förbereda myndigheten för att kunna behandla en ansökan om tillstånd för byggande av ett geologiskt slutförvar för använt kärnbränsle från Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB). För myndigheten kommer arbetet med att granska ansökan att innebära en stor omställning. Efter att i flera decennier ha byggt upp kunskap och formulerat problem som måste beaktas, ska myndigheten genomföra en granskning av företagets ansökan. En granskning som kommer att ta flera år och innehålla många svåra avvägningar. För att myndigheten ska vara väl förberedd, har ett omfattande planerings- och rekryteringsarbete genomförts och förbere-

delserna kommer att fortsätta under hela 2010 fram tills dess att ansökan lämnas till myndigheten för behandling.

Motsvarande förberedande arbete, men i mindre skala och med en mer osäker tidsplan, har påbörjats för att ta emot tillståndsansökan för European Spallation Source (ESS). Detta är en helt ny typ av anläggning för Sverige, vilket kräver omfattande och noggranna förberedelser.

Användandet av laserteknik i samhället ökar och tillgången till starka lasrar har spridit sig. Under året har problemen med farlig användning av s.k. grön laser uppmärksammats och myndigheten har under året skärpt regelverket så att polisen nu har möjlighet att beslagta starka lasrar. Ett annat område som vi uppmärksammat och där vi inlett en dialog med Socialstyrelsen är kosmetiska laserbehandlingar. Där saknas det kompetenskrav på dem som behandlar, och de som behandlas har ett mycket dåligt skydd vid eventuella felbehandlingar och risken för brännskador är uppenbar.

Tillsammans med strålsäkerhetsmyndigheterna i Finland, Island, och Norge föreslår vi att en åldersgräns på 18 år införs för att få sola i solarium. Rekommendationen har fått stort genomslag och en stor friskvårdskedja beslutade att inte erbjuda sina kunder möjligheten att sola i solarium.

Världshälsoorganisationen (WHO) har genomfört ett internationellt radonprojekt som myndigheten deltagit i. Slutresultatet presenterades under hösten i form av en internationell radonhandbok där WHO rekommenderar att gränsvärdena förknippade med radon i luft sänks. WHO:s och Internationella strålskyddskommissionens (ICRP) rekommendationer rörande radon behandlas för närvarande inom revideringen av EU:s grundläggande strålskyddsdirektiv, EU Basic Safety Standards.

Vi kommer under 2010 att vidareutveckla och tillämpa vår tillsynsmetodik. På kärnkraftsområdet kommer vi bl.a. att ta ställning till balanser mellan tillståndsprövning och tillsyn och utreda konsekvenserna av åldrande reaktorer och eventuell ny kärnkraft. En annan sakfråga som kommer att vara prioriterad är informationssäkerhet.

För att stärka myndighetens ärendehantering samt den interna kontrollen har ett utvecklingsarbete påbörjats under 2009. Målet är att bli en effektiv och modern myndighet. Under 2010 kommer bl.a. ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem att införas (ML-Protokollsbeslut 04/2010).

Avslutningsvis kan jag konstatera att etableringen av Strålsäkerhetsmyndigheten gått bra. Hur bra får andra bedöma, men jag upplever att vi under året har skapat en egen identitet för Strålsäkerhetsmyndigheten. Jag kan också konstatera att vi genom ett aktivt och målinriktat arbete gör skillnad i samhället på ett sätt som leder till en förbättrad strålsäkerhet. Myndigheten går nu från etablering till utveckling.

Ann-Louise Eksborg, generaldirektör

2. Resultatredovisning

Enligt 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheter redovisa hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter till nämnda paragraf ska myndigheten översiktligt beskriva sin verksamhet och resultatet av verksamheten, företrädesvis de viktigaste prestationerna, deras volymer och kostnader. Enligt ESV:s allmänna råd får myndigheten redovisa kostnad per prestationstyp.

Med ledning av ovanstående har Strålsäkerhetsmyndigheten valt att redovisa antal viktiga prestationer per prestationstyp och totala kostnader per prestationstyp i resultatredovisningen.

I Strålsäkerhetsmyndighetens årsredovisning för 2008 finns inte motsvarande redovisning. Myndigheten var 2008 verksam endast under perioden 1 juli–31 december. Vi har valt att inte redovisa jämförande tal för föregående år i årsredovisningen för 2009 – dels på grund av den begränsade tidsperiod myndigheten var verksam under 2008, dels på grund av att motsvarande data för 2008 svårligen kan tas fram med tillräcklig noggrannhet. Vi anser att en jämförelse skulle riskera att bli missvisande. I textbeskrivningar av myndighetens verksamhet finns dock jämförande värden för 2008 i de fall där de ansetts relevanta.

Enligt 3 kap. 1 § första stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheter redovisa och kommentera sin verksamhet med utgångspunkt i de uppgifter som framgår i myndighetens instruktion och till vad regeringen angett i regleringsbrev eller annat beslut. Av tredje stycket framgår att myndigheten själv beslutar om indelningen av resultatredovisningen.

Nedanstående tabell visar hur myndighetens indelning av resultatredovisningen korrelerar med förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.

Avsnitt i resultatredovisningen	Avsnitt i myndighetens instruktion
Säker kärnkraft	1 §, 6 §, 10 §, 13 §
Strålskydd	1 §, 6 §, 7 §, 13 §
Radioaktiva ämnen och avfall	1 §, 3 §, 6 §, 11 §, 12 §, 13 §,
Nukleär icke-spridning	1 §, 6 §, 8 §, 10 §, 13 §
Internationellt miljö- och kärnsäkerhetsarbete med Ryssland	13 §
Reformsamarbete i Östeuropa	13 §
Miljöövervakning	2 §, 5 §, 7 §, 13 §
Mätteknik	4 §, 13 §
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar	9 §, 13 §, 15 §, 17 §
Redovisning av uppdrag och återrapporteringskrav	Enligt regleringsbrev
Kompetensförsörjning	Enligt 3 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag
Myndighetens förvaltning	

Säker kärnkraft

Mål för Säker kärnkraft

Kärnkraftsanläggningar ska drivas på ett säkert sätt så att det inte inträffar incidenter som kan leda till överskridande av dosgränser för personal och allmänhet och så att miljön skyddas genom att stråldoser och hot mot barriärer hålls så låga som det rimligen är möjligt.

Åtterrapporering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa de åtgärder som myndigheten genomfört och på vilket sätt de bedöms ha påverkat säkerheten vid kärnkraftverken. Redovisningen ska särskilt omfatta utvecklingen av författningssamlingen, tillsynsinsatser, den pådrivande verksamheten, forskning och myndighetsstöd samt kompetensbevarande åtgärder.

Måluppfyllelse

Det har inte inträffat någon incident under året som riskerat att leda till överskridande av dosgränser för personal eller allmänhet. Stråldoserna till personalen har hållits inom fastställda gränsvärden. Detta innebär att myndigheten bedömer måluppfyllelsen som god avseende strålskyddet.

Strålsäkerhetsmyndigheten kan konstatera att ett antal händelser i flera av kärnkraftsanläggningarna har lett till brister i det djupförsvaret som utgör grund för reaktorsäkerheten. Verksamheten bedrivs inom regelverket, men det finns behov av förbättringar. Måluppfyllelsen avseende reaktorsäkerheten kan dock bedömas som godtagbar.

Inträffade händelser

Under året har det inträffat två händelser som hänförs till den s.k. kategorin 1. En händelse av kategori 1 är en händelse som är så pass allvarlig att anläggningen måste stängas av och driften får inte återupptas utan att Strålsäkerhetsmyndigheten givit sitt godkännande.

Den 16 mars 2009 uppdagades det att den del av reaktorskyddssystemet på Ringhals 1 som automatiskt ska aktiveras vid ett inre rörbrott var blockerad. Orsaken var en förbikoppling i ett elskåp som gjorts vid en revisionsavställning 2008. Den manuella utlösningfunktionen från kontrollrummet var dock hela tiden driftklar. Anläggningen hade varit i drift med denna blockering från den 5 januari till den 15 mars 2009.

Den 18 december 2008 utlöstes nödkylsystemet obefogat på Ringhals 1. Detta ledde till att en oreglerad inpumpning av kylvatten aktiverades. Uppföljningen av händelsen visade att flödet hade varierat mer än vad systemet är dimensionerat för. Ringhals utredning av förhållandena i anläggningen, deras säkerhetsbetydelse och om de åtgärder som vidtagits var tillräckliga för en återstart, pågick ännu vid årets slut.

Utveckling av författningssamlingen

Strålsäkerhetsmyndigheten har under året arbetat med en omstrukturering av författningssamlingen. Bland annat har ett arbete påbörjats med att integrera

föreskrifterna om säkerhet i kärntekniska anläggningar, SSMFS 2008:1, med andra föreskrifter som berör strålskyddet, haveriberedskapen och avfallshandlingen vid kärntekniska anläggningar. Vidare har Strålsäkerhetsmyndigheten arbetat med att uppdatera och komplettera föreskrifterna, SSMFS 2008:13, om mekaniska anordningar vid kärntekniska anläggningar, bland annat med anledning av inträffade händelser och ändringar i föreskrifter om ackrediterade organ som beslutats av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

Tillsynsinsatser

Särskild tillsyn av Forsmark

Den 21 mars 2009 beslutade Strålsäkerhetsmyndigheten att upphäva Forsmarks rapporteringsskyldighet med anledning av de händelser som inträffade 2006. Strålsäkerhetsmyndigheten bedömde att Forsmark hade genomfört nödvändiga åtgärder till den grad att det inte längre fordrades särskild tillsyn av Forsmark.

Särskild tillsyn av Ringhals

Den 7 juli 2009 satte Strålsäkerhetsmyndigheten Ringhals under särskild tillsyn och beslutade samtidigt att Ringhals skulle göra ett antal utredningar och redovisa resultaten till Strålsäkerhetsmyndigheten. Skälet var att Ringhals hade brister i säkerhetsledning och styrning av verksamheten, vilket visade på brister i Ringhals säkerhetskultur. Strålsäkerhetsmyndigheten ansåg inte att de identifierade bristerna hindrade fortsatt drift av reaktorer, men att de på sikt kunde äventyra reaktorsäkerheten.

De förhållanden som ska utredas och redovisas har myndigheten uppmärksammat under ett antal år. Ringhals har inte kommit till rätta med dessa trots att Strålsäkerhetsmyndigheten vid flera tillfällen ställt krav på åtgärder. Bristerna berör bland annat:

- driftklarhetsverifiering,
- framtagning, granskning och tillämpning av styrande dokument,
- planering och hantering av arbetsbesked,
- säkerhetsgranskningars djup och omfattning,
- efterlevnad av externa och interna krav och instruktioner,
- internrevisionsverksamheten,
- utredningsverksamheten,
- säkerhetsavdelningens roll i organisationen.

Strålsäkerhetsmyndigheten granskade Ringhals redovisningar under hösten och resultatet kommer att ligga till grund för de speciella tillsynsinsatser som kommer att vara aktuella under 2010.

Inspektioner

Som exempel på den inspektionsverksamhet som Strålsäkerhetsmyndigheten bedrivit, utöver den verksamhet som utgjort del av den särskilda tillsynen av Forsmark och Ringhals, kan nämnas:

- Inspektion av verksamhet för utredning av inträffade händelser vid Forsmark. Resultaten från inspektionen gjorde att Strålsäkerhetsmyndigheten i juli ställde krav på att Forsmark bland annat skulle tydliggöra hur de ska utvärdera och utveckla sin verksamhet för utredning av händelser, erfarenhetsåterföring och utvärdering av effekter av genomförda åtgärder. Dessutom skulle Forsmark tydliggöra ansvar och befogenheter för personal som utreder händelser. Motsvarande inspektioner har tidigare gjorts hos Oskarshamn respektive Ringhals och den uppföljning som gjordes under 2009 visade att man genomfört förbättringar och utvecklat verksamheten.
- I augusti genomförde Strålsäkerhetsmyndigheten en inspektion av Ringhals kompetenssäkringssystem. Huvudfokus var Ringhals kompetensutveckling av den personal som arbetar skilt från linjen och hur de i projekt arbetar för att säkra kompetens vid utbildning och träning av underhålls- och konstruktionspersonal. Strålsäkerhetsmyndigheten har vid denna inspektion inte identifierat några avvikelser från de krav som rör kompetenssäkringsprocessen.
- Under året har Strålsäkerhetsmyndigheten följt revisionsarbetena ur ett strålskyddsperspektiv och kunde konstatera att de stora anläggningsändringar som genomfördes under revisionsperioden innebar att kollektivdosen för respektive anläggning blev högre än tidigare år. Strålsäkerhetsmyndigheten inspekterade bland annat hur Forsmark 2 omhändertog strålskyddsrelaterade erfarenheter från revisionsperioden och pekade i samband med detta på ett antal förbättringsområden.

Granskningar

Under året har Strålsäkerhetsmyndigheten granskat inträffade händelser och ändringar som gjorts vid kärnkraftverken. Samtliga tillståndshavare har bedrivit omfattande ändringsverksamhet. Nedan redovisas några exempel på granskningar Strålsäkerhetsmyndigheten utfört under året.

- Ringhals 1 har under året arbetat med en stor modernisering av reaktorn. Den 19 mars godkände Strålsäkerhetsmyndigheten Ringhals preliminära säkerhetsredovisning som grund för att få påbörja ändringar och ombyggnad av anläggningen. Den 7 juli godkände Strålsäkerhetsmyndigheten Ringhals förnyade säkerhetsredovisning som grund för att få påbörja provdrift. Strålsäkerhetsmyndighetens godkännanden är förenade med villkor och krav på åtgärder. Bland annat har Strålsäkerhetsmyndigheten funnit stora förbättringsbehov i anläggningens säkerhetsredovisning vad gäller åtgärder för att motverka uppkomst av fel med gemensam orsak. Ett annat förbättringsbehov rör åtgärder för att skapa och bibehålla en funktionell logisk uppbyggnad av säkerhetsredovisningen med överskådlig struktur och tydliga syften för varje avsnitt. Ringhals ställde av reaktorn i mitten på mars och påbörjade provdriften i augusti. Problem i anläggningen, som inte enbart är orsakade av ombyggnaden, har dock gjort att anläggningen stått still under senare delen av året.
- Ringhals 2 har under året arbetat med ett fullständigt utbyte av reaktor-skyddssystem, kontrollutrustning och kontrollrumsutrustning. Den 1 juni godkändes Ringhals preliminära säkerhetsredovisning som grund för att få

påbörja ändringar och ombyggnad av anläggningen. Strålsäkerhetsmyndigheten har i samband med granskningen funnit förbättringsbehov avseende hur anläggningens säkerhetsredovisning beskriver krav och kravhantering. Ett annat exempel är att Ringhals behövt åtgärda provintervall och reparationskriterier för de nya reaktorskyddssystemen. Ringhals ställde av reaktorn i mitten på juni och provdriften var ännu inte påbörjad i slutet av året.

- Under 2008 upptäcktes problem med skador i styrstavs förlängare i reaktorerna Forsmark 3 och Oskarshamn 3. De skadade styrstavs förlängarna byttes ut, vissa temporära åtgärder vidtogs och Strålsäkerhetsmyndigheten godkände tidsbegränsad drift fram till 2009 års revisionsavställningar. Eftersom nya men mindre skador åter hade uppstått, ställde Strålsäkerhetsmyndigheten krav på ytterligare ingående utredningar, analyser och provningar. Även under dessa avställningar byttes skadade styrstavs förlängare ut och vissa omkonstruktioner gjordes i avvaktan på mer permanenta lösningar. Myndigheten har godkänt vidtagna temporära lösningar för fortsatt drift, som längst fram till den 30 september 2010.
- I samband med en nätstörning orsakad av ett åsknedslag den 13 juni 2008 blev alla huvudcirkulationspumparna på Forsmark 2 spänningslösa och torrkokningsgränserna underskreds kortvarigt för 84 bränsleelement. Resultatet av den granskning av säkerhetsförhållandena efter händelsen som Strålsäkerhetsmyndigheten bedrivit under året är sådant att Forsmark har rätt att återladda bränslet.

Tillståndsprövningar

Strålsäkerhetsmyndigheten granskar ansökningar om vissa tillstånd som kräver beslut av regeringen. De mer omfattande tillståndsärenden som varit aktuella under senare år gäller höjning av reaktorers termiska effekt.

Under året har Strålsäkerhetsmyndigheten

- föreslagit regeringen att bevilja tillstånd att höja den termiska effekten i reaktor Oskarshamn 2 till den nivå som Strålsäkerhetsmyndigheten bestämmer med hänsyn till de säkerhetsmässiga förhållandena, dock högst till 2 300 MW.
- föreslagit regeringen att bevilja tillstånd att höja den termiska effekten i reaktor Ringhals 4. Strålsäkerhetsmyndigheten rekommenderar dock regeringen att avvakta med beslut till dess att Ringhals kommit till rätta med de problem i säkerhetskultur och säkerhetsledning som uppdagades under våren 2009.
- beslutat att godkänna att reaktor Ringhals 3 tas i provdrift med en högsta uttagbar termisk effekt av 3 144 MW.
- beslutat att godkänna att reaktor Oskarshamn 3 tas i provdrift med en högsta uttagbar termisk effekt av 3 900 MW.

Vidare har Strålsäkerhetsmyndigheten med anledning av att den särskilda tillsynen av Forsmark slutförts

- informerat regeringen om att det vid bolaget nu finns organisatoriska förutsättningar för att genomföra effekthöjning vid reaktorerna Forsmark 1, 2 och 3, samt rekommenderat regeringen att den går vidare med beslut i fråga om tillstånd att höja den termiska effekten.

Pådrivande verksamhet

Pådrivande verksamhet nationellt

I början av 2009 fattade Strålsäkerhetsmyndigheten beslut om nya och striktare referensvärden för radiologiska omgivningskonsekvenser i händelse av störningar och haverier vid kärnkraftsreaktorer. Samtidigt beslutade myndigheten att tillståndshavarna senast den 1 december 2010 ska ha genomfört nya analyser som visar att kärnkraftsreaktorerna uppfyller de nya referensvärdena.

Strålsäkerhetsmyndigheten har genom nya konstruktionsföreskrifter, SSMFS 2008:17, med tillhörande åtgärdsplaner fått till stånd ett mycket omfattande säkerhetsmoderniseringsprogram för samtliga kärnkraftsanläggningar. Moderniseringarna har pågått ett antal år och åtgärdsplanerna sträcker sig fram till 2013. Strålsäkerhetsmyndigheten har dock noterat att programmen blivit mer omfattande än vad tillståndshavarna planerat och delvis dragit ut i tiden. Detta har sammantaget orsakat en hög arbetsbelastning inom tillståndshavarnas organisationer, vilket kan ha negativ påverkan på de säkerhetsmässiga förutsättningarna för ändringsverksamheten. Dessa omfattande arbeten vid anläggningarna tillsammans med den möjliga påverkan på de säkerhetsmässiga förutsättningarna har även påverkat Strålsäkerhetsmyndighetens arbetssituation på ett negativt sätt, bl.a. genom att tidsplaner har komprimerats.

Pådrivande verksamhet internationellt

Strålsäkerhetsmyndigheten har fortsatt att driva på säkerhetsarbetet internationellt. Inom ramen för OECD Nuclear Energy Agency (NEA) har Strålsäkerhetsmyndigheten deltagit i erfarenhetsutbytet och samarbetet mellan myndigheter och expertorganisationer. Denna samverkan har bland annat omfattat

- utbyte av tillsynserfarenheter då Strålsäkerhetsmyndigheten bl.a. informerat om svenska händelser, tillsynsutveckling och erfarenheter samt deltagit i arbetsgrupper för inspektionsverksamhet, erfarenhetsåterföring, säkerhetsindikatorer och beslutsfattande.
- fortsatt samarbete mellan experter inom olika fackkompetenser för att utveckla kunskaper inom:
 - MTO-området,
 - personalstrålskydd,
 - bränslekonstruktioner,
 - termohydraulik,
 - svåra haveriförlopp,

- synen på säkerhetsmarginaler och hur dessa kan förändras vid effekthöjningar,
 - riskorienterad kontroll av mekaniska anordningar,
 - åldring,
 - säkerhetsvärdering av mekaniska komponenter,
 - reaktorinneslutningar,
 - byggnadsstrukturer samt
 - el- och elektronikutrustning.
- fortsatt arbete för att internationella skadedatabaser upprättas och hålls aktuella.

Forskning och myndighetsstöd

Som exempel på den forskning som Strålsäkerhetsmyndigheten initierat, för att vidmakthålla och öka kunskaperna och för att utveckla analys- och bedömningsmetoder, kan följande områden nämnas:

- säkerhetsmarginaler för högutbränt kärnbränsle
- olika mekanismer som kan ge upphov till skador i anläggningarnas mekaniska komponenter
- reaktordynamiska, termohydrauliska och kemiska fenomen som kan uppkomma under störningar och haverier i kärnkraftsreaktorer.

Kompetensbevarande åtgärder

Strålsäkerhetsmyndigheten har under året fortsatt med åtgärderna för att upprätthålla och utveckla den nationella kompetensen för kärnsäkerhetsfrågor. Exempel på sådana åtgärder är att Strålsäkerhetsmyndigheten genom Svenskt Kärntekniskt Centrum helt eller delvis finansierar sex tjänster vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH), Chalmers tekniska högskola (Chalmers) och Uppsala universitet. Vidare har Strålsäkerhetsmyndigheten fortsatt att ge riktat stöd till institutionen för kärnkraftssäkerhet vid KTH och dess forskning inom områdena termohydraulik och svåra haverier. Strålsäkerhetsmyndigheten bidrar också med riktat stöd till avdelningen för Nukleär Teknik vid Chalmers.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Utveckling av författningssamlingen	2	1 002
Tillsynsverksamhet	15	61 026
Pådrivande verksamhet	5	12 827
Forskning och myndighetsstöd	3	22 366
Kompetensbevarande verksamhet	3	1 155
Summa	28	98 376

Strålskydd

Mål för Strålskydd

Icke-joniserande strålning

Antalet skador på grund av UV-strålning och annan skadlig optisk strålning ska minska. Det ska finnas en vetenskapligt befast kunskap kring effekterna på människor och miljö av elektromagnetiska fält.

Joniserande strålning

Verksamheter med joniserande strålning ska bedrivas så att det inte uppstår incidenter som kan leda till överskridande av dosgränser för personal och allmänhet och så att stråldoser hålls så låga som det rimligen är möjligt samt så att miljön skyddas. Stråldoser från naturlig joniserande strålning till allmänheten och arbetstagare ska begränsas.

Medicinska bestrålningar

Hälso- och sjukvården ska ha de rutiner och den kompetens som krävs för att medicinska undersökningar och behandlingar med strålning ska kunna utföras på ett säkert sätt.

Hälso- och sjukvården ska systematiskt utvärdera de kliniska radiologiska procedurerna och rutinerna, samt deras berättigande, i förhållande till fastställda arbetsmetoder för god vård och, om det behövs, modifiera arbetsmetoderna eller införa nya arbetsmetoder i syfte att upprätthålla en god kvalitet och tillgodose patientens behov av säkerhet i vården.

Åtterrapporing

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa de åtgärder som myndigheten genomfört och på vilket sätt de bedöms ha påverkat strålskyddet. Redovisningen ska särskilt omfatta utvecklingen av författningssamlingen, tillsynsinsatser, pådrivande verksamhet, forskning och myndighetsstöd samt kompetensbevarande åtgärder.

Måluppfyllelse

Icke-joniserande strålning

UV-strålning

Uppbyggnaden av kunskap om risker med ultraviolett strålning (UV-strålning) för barn bedöms vara god.

I en ny gemensam rekommendation från strålsäkerhetsmyndigheterna i Finland, Island, Norge och Sverige föreslås en åldersgräns på 18 år för att få sola i solarium. Myndigheten kan se en förändring i attityder när det gäller kopplingen mellan friskvård och solning i solarier. Rekommendationen angående 18-årsgräns för att få sola i solarium har fått stort genomslag i media. Bl.a. har en stor friskvårdskedja beslutat att inte erbjuda sina kunder möjligheten att sola i solarium. Trots detta ökar antalet fall av cancer till följd av UV-strålning. Måluppfyllelsen inom detta område bedöms i sin helhet som bristfällig.

Laser och Intensivt pulsat ljus (IPL)

En skärpning av föreskrifterna om laser trädde i kraft i februari 2009. Polisen har därigenom fått möjlighet att beslagta laserpekare.

Måluppfyllelsen för verksamhet med laser som är reglerad bedöms som god. Strålsäkerhetsmyndigheten har haft en ökad mängd ansökningar som gäller tillstånd för verksamhet med laser. Myndigheten har också haft flera kontakter med polismyndigheter som sökt expertstöd för att bedöma lasrar. Strålsäkerhetsmyndigheten utbyter regelbundet information rörande laser med Rikspolisstyrelsen och Luftfartsverket.

Verksamhet som använder sig av laser och IPL för kosmetiskt bruk är idag oreglerad. Myndigheten saknar också kunskap om eventuella skador hos kunder. Strålsäkerhetsmyndigheten har därför genomfört utredningsarbete inom området i syfte att se vilket behov av reglering som finns. Måluppfyllelsen bedöms vara bristfällig.

Elektromagnetiska fält

För målet att det ska finnas en vetenskapligt befast kunskap kring effekterna på människor och miljö av elektromagnetiska fält är måluppfyllelsen under 2009, liksom under 2008, god.

Joniserande strålning

Strålsäkerhetsmyndigheten har bidragit till att öka kompetensen hos handläggare i kommuner, hos berörda verksamhetsutövare inom områden som byggnation, ventilation och mätning samt hos blivande miljö- och hälso-skyddsinspektörer. Dessa insatser ger förutsättningar för ansvariga att begränsa stråldoser till allmänhet och arbetstagare. Måluppfyllelsen bedöms oförändrad i förhållande till 2008, dvs. god.

Medicinska bestrålningar

Strålsäkerhetsmyndighetens tillsyn och pådrivande verksamhet inom hälso- och sjukvården har medfört ökad kompetens samt förbättrade kvalitetssystem och strålskyddsorganisationer hos tillståndshavarna. Strålsäkerhetsmyndigheten har genom krav på dosreducering och dosoptimering minskat stråldosen till patienter, framför allt vid diagnostiska undersökningar. Inspektioner har inte genomförts i den omfattning som krävs för att uppfylla målet. Myndigheten bedömer att måluppfyllelsen är godtagbar. Detta är ingen förändring i förhållande till 2008. Den planerade ambitionshöjningen avseende inspektionsverksamheten har ännu inte fått genomslag. Under 2009 har nya inspektörer rekryterats, vilket kommer att leda till ett ökat antal inspektioner under 2010.

Inträffade händelser

Under 2009 har 49 incidenter rapporterats relaterat till medicinska bestrålningar.

Under året har laserpekare vid flera tillfällen använts mot bland annat polispersonal, polishelikopter och trafikflygplan.

Skaderapportering för behandlingar med kosmetisk laser och intensivt pulsat ljus (IPL) saknas idag.

Utveckling av författningssamlingen

Icke-joniserande strålning

Strålsäkerhetsmyndigheten har påbörjat ett arbete med att ändra de befintliga föreskrifterna om lasrar. Syftet är att skärpa reglerna för bestrålning av området nära ögonen för andra än läkare, och samtidigt tillåta att exempelvis hudläkare utför behandlingar av ögonlock. Strålsäkerhetsmyndigheten har samverkat med Socialstyrelsen i detta ärende. Samarbetet med Socialstyrelsen bedöms öka under 2010.

Joniserande strålning

Ett färdigt förslag till en ny föreskrift för reglering av radioaktiva ämnen i torvbränsleaska har utarbetats under året och planeras träda i kraft under 2010.

Medicinska bestrålningar

Inga särskilda åtgärder har vidtagits inom författningsområdet. Arbetet med att revidera de föreskrifter som reglerar användningen av joniserande strålning inom hälso- och sjukvården har senarelagts. Detta beror på att vi har prioriterat tillsyn och nyrekryteringar.

Tillsynsinsatser

Icke-joniserande strålning

Kommunerna ansvarar för tillsynen av solarier. Strålsäkerhetsmyndigheten har under 2009 genomfört en kurs i tillsyn för att stödja kommunerna. Ett webb- och e-postverktyg för informationsspridning mellan myndighet och kommuner har tagits fram. Verktöget kommer att fortsätta att utvecklas under 2010.

Strålsäkerhetsmyndigheten har genomfört sju inspektioner av strålskyddet vid laseranvändning och beviljat 37 tillstånd. Elva anmälningar om start av mikrovågstorkning har granskats under 2009. Strålsäkerhetsmyndigheten har gjort åtta utredningar för polisen angående beslagtagna laserpekares farlighet.

Joniserande strålning

Tillståndsprövning, granskning av och information till verksamheter med joniserande strålning har genomförts löpande under året. Ungefär 2 000 tillståndshavare finns. Under året har mer än 800 ärenden hanterats rörande tillståndshavare inom industri, veterinärverksamhet, handel och service samt universitet. Tre av dessa ärenden har avsett tillstånd för uranprospektering. Tillståndens utformning har uppdaterats för att överensstämma med aktuell lagstiftning.

En tillsynsplan har tagits fram för perioden 2009–2012. Den bedöms få till effekt att kunskapen ökar om tillståndshavarnas verksamheter, genom att myndigheten får förstärkta kompetens- och personalresurser, samt genom att tillsynsverksamheten ökas.

Under 2009 genomfördes 24 inspektioner i förhållande till två inspektioner under 2008. Inspektioner har genomförts under året mot verksamheter inom trädbränsle, öppen radiografering, forskning och utveckling samt industri. De flesta noterade avvikelserna har utgjorts av bristfällig skyltning, ottydligt angivna roller och ansvar, ofullständiga metodbeskrivningar och dåliga rutiner för kontroll av utrustning.

Strålsäkerhetsmyndighetens tillsyn och pådrivande verksamhet har medfört bättre kunskap, kvalitetssystem och strålskyddsorganisationer hos tillståndshavarna. Tillsynen har också ökat Strålsäkerhetsmyndighetens kunskap om förekommande brister inom verksamheter med joniserande strålning, och skapat förutsättningar för att utveckla en mer målinriktad och verksamhetsanpassad tillsyn.

Kvalitetshöjande åtgärder har genomförts via utformande av ett antal nya rutiner för utfärdande av dospass, tillståndsprövning av veterinärer, handel och industri. Samtliga veterinärtillstånd har granskats avseende utrustningsangivelser och att tillstånden ska vara tidsbegränsade.

Den ökade inspektionsfrekvensen har ökat medvetenheten hos tillståndshavarna. Det återstår dock mycket arbete för att nå ut till alla verksamhetsområden.

Medicinska bestrålningar

En plan för att öka antalet inspektioner har tagits fram. Syftet med planen är att beskriva hur tillsynen ska förstärkas då Strålsäkerhetsmyndighetens personalstyrka ökar. Målet är att varje större tillståndshavare ska inspekteras i genomsnitt vart femte år. Verksamhetsutövare med omfattande verksamhet som också har stor betydelse för strålsäkerheten ska prioriteras. Prioriterade verksamheter, som t.ex. större sjukhus, bör inspekteras vart tredje år medan mindre prioriterade verksamheter, som t.ex. vårdcentraler, inspekteras minst vart sjunde till vart tionde år.

Ett vetenskapligt råd inom medicinsk strålbehandling har inrättats. Rådet ska fungera som ett stöd för myndigheten när det gäller frågor om berättigande, optimering, riskvärdering och riskhantering inom strålbehandlingsområdet. Rådet ska även vägleda i policyfrågor där vetenskaplig prövning av olika uppfattningar är nödvändig. Rådet ska följa den vetenskapliga utvecklingen inom sitt område och lämna en årlig rapport om aktuellt forsknings- och kunskapsläge till myndigheten. Rapporten kommer att publiceras som en myndighetsrapport.

Tillsynen har bestått av inspektioner, tillståndsprövningar och granskningar. Totalt har 13 inspektioner genomförts. Två av dessa har utförts tillsammans med Läkemedelsverket. Värmlands läns landsting har inspekterats (nio inspektioner), en uppföljning av 2005 års inspektion av Jämtlands läns lands-

ting har också genomförts. En större tandläkarklinik (City Dental) i Stockholm har inspekterats. Vid samtliga inspektioner har myndigheten konstaterat avvikelser från krav i lagar och föreskrifter, vilket resulterat i förelägganden och krav på verksamhetsutövarna att vidta åtgärder. De flesta avvikelserna utgörs av otydligt angivna roller och ansvar vilket i sin tur leder till bristande personalutbildning, ofullständiga metodbeskrivningar och dåliga rutiner för kontroll av utrustning.

Rapporteringen av missöden har inneburit att Strålsäkerhetsmyndigheten fått ökad kunskap om de brister som förekommer inom vården och skapar, genom återkoppling, en möjlighet för tillståndshavarna att förbättra sina rutiner.

Under 2009 har Strålsäkerhetsmyndigheten handlagt ca 500 tillståndsärenden, varav en stor andel tillståndsprövningar avseende medicinsk och odontologisk verksamhet.

Pådrivande verksamhet

Icke-joniserande strålning

UV-strålning

Strålsäkerhetsmyndigheten och länsstyrelserna har tagit fram en broschyr med förslag på hur barns utemiljöer kan utformas så att barnen skyddas från skadlig UV-strålning.

Barnboken ”En bok om solen” (ISBN 91-631-8571-7), som togs fram av Statens strålskyddsinstitut, har skickats ut till drygt 4 000 skolklasser i Sverige.

Samarbetet med Svenska Livräddningssällskapet (SLS) fortsätter och ämnet solvett är med i den undervisning barn får i simskolan. Undervisningen når varje år 350 000–400 000 barn i årskurs 1–3. Materialet ger barnen en ökad möjlighet att skaffa sig goda solvanor. Strålsäkerhetsmyndigheten stödjer SLS ekonomiskt.

Strålsäkerhetsmyndigheten har givit ut en rapport om föräldrars syn på solskydd (SSM 2009:20) och en rapport (SSM 2009/3365) av en enkätundersökning om solning i solarium.

Myndigheten har under året gått ut med flera pressmeddelanden som behandlat risker med UV-strålning och hur man kan skydda sig.

Strålsäkerhetsmyndigheten har genom att delta i internationell europeisk standardisering (CENELEC) medverkat till att införa en gemensam nordisk uppfattning inom EU:s ram om solariers säkerhetsutformning.

Laser

Myndigheten har deltagit i branschmöten för laseroperatörer med syfte att informera om den reglering som gäller. Strålsäkerhetsmyndigheten har också ett samarbete med polisen för att öka deras kompetens inom området.

Elektromagnetiska fält

Strålsäkerhetsmyndigheten har genomfört en endagsutbildning kring effekterna på människor och miljö av elektromagnetiska fält, med kommunala tjänstemän som huvudsaklig målgrupp. Myndigheten har också tillsammans med Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket och Socialstyrelsen tagit fram en skrift om hälsorisker med magnetfält.

De nordiska strålsäkerhetsmyndigheterna har enats om ett gemensamt ställningstagande, baserat på vedertagna forskningsresultat, om hälsorisker med mobilbasstationer och trådlösa datornätverk. Ställningstagandet innebär att myndigheterna inte ser några hälsorisker för allmänheten med den typen av exponeringar.

Strålsäkerhetsmyndigheten har även bidragit som expertmyndighet vid ett EU-möte som behandlade kommande direktiv för arbetstagares EMF-exponering.

Joniserande strålning

Förberedelser och planering har påbörjats inför kommande större tillståndsprövningar av ansökningar om en europeisk spallationsanläggning för neutronproduktion till forskningsändamål (European Spallation Source, ESS) och en stor synkrotronljusanläggning (MAX IV).

Strålsäkerhetsmyndigheten har under året anordnat fem kurser om radon för att utbilda kommunala handläggare och personal på företag inom radonområdet. Strålsäkerhetsmyndigheten har även utbildat blivande miljö- och hälsoskyddsinspektörer vid Umeå universitet om radon.

De nordiska strålsäkerhetsmyndigheterna har redovisat gemensamma rekommendationer för att sänka radonhalten i bostäder.

Strålsäkerhetsmyndigheten har deltagit i ett internationellt radonprojekt organiserat av Världshälsoorganisationen (WHO). Slutresultatet presenterades under hösten i form av en internationell radonhandbok med rekommendationer från WHO. WHO:s förslag fick stort genomslag i media i Sverige. Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att intresset och kunskapen kring radonfrågor har ökat.

Fyra faktablad och broschyrer om radon har i november 2009 uppdaterats och gjorts tillgängliga på hemsidan. Publikationerna är ”Att mäta radon”, ”Hur farligt är radon”, ”Vägen till ett radonfritt boende” och ”Radon i vatten”.

Medicinska bestrålningar

En utredning om den ökande användningen av ultraljud har genomförts. Under senare år har en kommersiell marknad för ultraljudsundersökningar etablerats. Gravida kvinnor erbjuds bilder och videofilmer av fostret. Myndighetens bedömning är att ultraljudsundersökningar av foster endast bör utföras i medicinskt syfte där de anses berättigade, eftersom riskerna då är små i förhållande till den uppenbara nyttan. Strålsäkerhetsmyndigheten arbetar idag utifrån inriktningen att ultraljudsundersökningar i syfte att endast

fastställa kön eller ta bilder eller videofilmer av fostret inte ska göras då risk för negativa effekter inte kan uteslutas. Myndigheten bygger detta ställningstagande på försiktighetsprincipen. Det kan dock finnas skäl för regeringen att pröva frågan, eftersom det kan finnas andra aspekter än det rent strålsäkerhetsmässiga perspektiv som legat till grund för myndighetens ställningstagande.

Myndigheten har startat ett projekt med syfte att driva på införandet av regelbunden revision av verksamheten inom medicinsk strålbehandling Detta som ett resultat av myndighetens inspektionsverksamhet där det framkommit att sjukvården inte efterlever kraven på en systematisk utvärdering av arbetsmetoder för att upprätthålla en god kvalitet och hög säkerhet. Projektets mål är att ta fram en modell för hur revision av verksamheten kan organiseras och finansieras samt ge förslag på övergripande kriterier att revidera mot.

Strålsäkerhetsmyndigheten har genomfört fyra regelverkskurser för sjukhusfysiker, tandläkare och läkare. Syftet med kursen är att ge nyckelpersoner inom vården fördjupade kunskaper om myndighetens regelverk, vilket ökar förutsättningarna för att medicinsk bestrålning sker på ett säkert sätt.

Under 2009 har myndigheten börjat informera om inträffade missöden på sin hemsida. Syftet med detta är att yrkesutövare inom hälso- och sjukvården ska kunna dra nytta av andras erfarenheter för att minska risken för att liknande missöden ska inträffa.

Strålsäkerhetsmyndigheten är koordinator för ett servicekontrakt med Europeiska kommissionen. Syftet är att koordinera ett projekt som benämns European Medical Alara Network (EMAN). Projektet kommer att pågå under tre år och målet för projektet är att etablera ett nätverk för olika intressenter inom området medicinska bestrålningar.

Forskning och myndighetsstöd

Icke-joniserande strålning

Strålsäkerhetsmyndighetens vetenskapliga råd för UV-strålning har skrivit en rapport under året. Rapporten har bidragit till att öka myndighetens kunskap om den aktuella forskningen inom UV-området. En forskningsrapport har givits ut efter den vetenskapliga konferensen om inverkan av UVA- respektive UVB-strålning som hölls i oktober 2007 och där Strålsäkerhetsmyndigheten var huvudfinansiär.

Strålsäkerhetsmyndigheten har deltagit i två EU-finansierade projekt; om solens UV-strålning över Europa från förr fram till idag (COST-726) samt ett projekt som gäller bevakning av ny teknik och nya exponeringskällor samt riskanalys och riskkommunikation ur ett EMF-perspektiv (COST BM 0704).

Under 2009 har ett forskningsprojekt genomförts på EMF-området. Syftet med projektet, som genomfördes som ett examensarbete vid Chalmers tekniska högskola, var att utvärdera funktionaliteten hos personexponeringsmätare för radiovågor.

Strålsäkerhetsmyndighetens vetenskapliga råd för EMF har för åren 2008-2009 utvärderat och sammanställt nya forskningsrön kring effekter av EMF. Under året har rådet haft två möten. I samband med mötet i Stockholm under hösten hölls ett öppet seminarium där medlemmarna i rådet presenterade det aktuella forskningsläget inom området EMF och hälsorisker. Strålsäkerhetsmyndighetens kunskap om det aktuella forskningsläget bedöms ha ökat till följd av rådets verksamhet.

Joniserande strålning

Ett forskningsprojekt angående betastrålning och dosimetri har avslutats men ännu ej slutrapporterats till myndigheten.

Strålsäkerhetsmyndigheten anser att kunskapen om förekomsten av naturligt förekommande radioaktiva ämnen (NORM) behöver höjas. Strålsäkerhetsmyndighetens har därför lämnat stöd till tre projekt vid KTH under 2009.

Medicinska bestrålningar

Strålsäkerhetsmyndighetens har finansierat en forskningsstudie om anledningen till spridningen i patientstråldos mellan olika sjukhus vid datortomografi av buken. Syftet är att minska stråldosen vid denna typ av undersökningar utan att viktig diagnostisk information går förlorad.

Kompetensbevarande åtgärder

Strålsäkerhetsmyndigheten har enligt tidigare beslut fortsatt med stödet till fyra tjänster inom strålningsbiologi, radioekologi och dosimetri till Stockholms universitet och Karolinska Institutet. Stödet syftar till att stärka den nationella kompetensen inom den grundläggande strålskyddsforskningen och skapa en plattform för starka forskarmiljöer. Stödet uppgick 2009 till drygt 6 mnkr.

En utlysning av forskningsmedel inom området strålskydd har ägt rum under 2009. Totalt avsattes 6 mnkr för denna utlysning och av 56 inkomna ansökningar beviljades tolv med upp till 0,5 mnkr vardera. Beslut togs att prioritera projekt inom sjukvården och fyra sådana projekt beviljades. Viktiga kriterier i valet av projekt var kvalitet, genomförbarhet och relevans. Urvalet gjordes av en grupp bestående av experter såväl från Strålsäkerhetsmyndigheten som externt.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Tillsynsverksamhet	49	20 132
Pådrivande verksamhet	10	3 555
Forskning och myndighetsstöd	7	1 448
Summa	66	25 135

Radioaktiva ämnen och avfall

Mål för Radioaktiva ämnen

Kontroll och skydd av radioaktiva ämnen

Strålsäkerhetsmyndigheten ska ha kontroll över alla radioaktiva ämnen som finns i Sverige så att de inte kommer på avvägar och därmed kan orsaka skador på människa och miljö eller användas i brottsligt syfte.

Säker hantering av radioaktiva ämnen och avfall

Anläggningar som hanterar och lagrar radioaktiva ämnen ska drivas på ett säkert sätt så att det inte inträffar incidenter som kan leda till överskridande av dosgränser för personal och allmänhet och så att stråldoser hålls så låga som det rimligen är möjligt samt så att miljön skyddas.

Använt kärnbränsle och radioaktivt avfall ska slutförvaras på ett säkert och strålskyddat sätt så att varken nuvarande eller kommande generationer kan komma till skada.

Avfallsfinansiering

Det ska finnas tillräckligt med ekonomiska resurser för att täcka kostnaderna för slutförvaringen av kärnavfall, använt kärnbränsle och annat radioaktivt-avfall samt för att avveckla de kärntekniska anläggningarna.

Åtterrapporering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa de åtgärder som myndigheten genomfört och på vilket sätt de bedöms ha påverkat säkerheten vid hantering av radioaktivt material. Redovisningen ska särskilt omfatta utvecklingen av författningssamlingen, tillsynsinsatser, pådrivande verksamhet, forskning och myndighetsstöd samt kompetensbevarande åtgärder.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska också redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa kvaliteten på beräkningsunderlagen samt hur kontrollen av utbetalningar genomförts och myndighetens kostnader för arbete med avfallsfinansiering. Av rapporteringen ska framgå hur åtgärderna har bidragit till att finansieringen av industrins framtida åtaganden säkrats.

Måluppfyllelse

Kontroll och skydd av radioaktiva ämnen

Kärnkraftverken har fortfarande problem med efterlevnaden av Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om fysiskt skydd av kärntekniska anläggningar. Myndigheten åtalsanmälde bl.a. OKG Aktiebolag för tydliga avvikelser från myndighetens krav avseende skalskyddet under året.

Myndigheten har med anledning av detta beviljat ett antal tidsbegränsade undantag från SSMFS 2008:12, mot krav på kompensatoriska åtgärder så att inte syftet med föreskrifterna åsidosätts. Genom att kompensatoriska åtgärder vidtas bedömer myndigheten att måluppfyllelsen är godtagbar.

Säker hantering av radioaktiva ämnen och avfall

Tillsynen av hur de kärntekniska anläggningarna hanterar och lagrar radioaktiva ämnen och radioaktivt avfall, inkl. kärnbränsle och kärnavfall, har förstärkts under 2009 jämfört med året innan. Det är dock svårt att kortsiktigt avläsa på vilket sätt detta återspeglas i tillståndshavarnas attityd och arbete, då tillsynen syftar till en ökad strålsäkerhet på längre sikt.

Beredskapen och kompetensen för att hantera ansökningarna inom ramen för kärnbränsleprogrammet bedöms vara god, mycket tack vare ett omfattande forskningsstöd till verksamheten.

Den nationella avfallsplanen bidrar till en bättre nationell infrastruktur för avfallshanteringen. För att uppnå konkreta resultat krävs dock att åtgärdsförslagen genomförs.

Måluppfyllelsen bedöms vara god.

Avfallsfinansiering

Genom en pågående förstärkning av verksamheten med finansiell kontroll och genom finansieringsdelegationens engagemang, bedömer myndigheten att kvaliteten på myndighetens granskningar av SKB:s förslag om avgiftsuttag till kärnavfallsfonden påtagligt ökas, vilket bidrar till att samhällets risk minskas samtidigt som avgiftsuttagen hålls på en korrekt nivå. Måluppfyllelsen bedöms som godtagbar. Det återstår fortfarande att utveckla revisionen av hur medlen som utbetalas ur fonden används.

Utveckling av författningssamlingen

Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit fram ett förslag på nya föreskrifter och allmänna råd om hantering av radioaktivt avfall och utsläpp från verksamheter med öppna strålkällor som ska ersätta SSMFS 2008:50. Förslaget ska under våren 2010 remitteras till berörda. Föreskrifterna avses träda i kraft i juli 2010.

Myndigheten har under 2009 färdigställt och remitterat ett förslag till föreskrifter om friklassning av material, lokaler, byggnader och mark. Beslut om föreskrifterna förutses kunna tas våren 2010.

Tillsynsinsatser**Fysiskt skydd och informationssäkerhet**

Kärnkraftverken har fortfarande problem med efterlevnaden av Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om fysiskt skydd av kärntekniska anläggningar, SSMFS 2008:12. Problemen har orsakats av realistiska bedömningar av tidsåtgången för genomförandet, leveransproblem och en i flera avseenden ansträngd situation på anläggningarna med parallella stora projekt. Myndigheten har med anledning av detta beviljat ett antal tidsbegränsade undantag från SSMFS 2008:12, mot krav på kompensatoriska åtgärder så att inte syftet med föreskrifterna åsidosätts.

Myndigheten åtalsanmälde under 2009 OKG Aktiebolag för tydliga avvikelser från myndighetens krav avseende skalskyddet. Åklagarmyndigheten valde att lägga ner förundersökningen.

Transporter

Myndigheten har under 2009 genomfört fyra inspektioner rörande transport av farligt gods. En av inspektionerna, riktad mot en transport av ånggeneratorer från Ringhals till Studsvik, genomfördes tillsammans med norska Statens Strålevern. De övriga inspektionerna genomfördes vid Karolinska sjukhuset, Arlanda och Göteborgs hamn. Vissa problem av administrativ natur har dokumenterats vid inspektionerna.

Kärntekniska anläggningar

Kärnkraftverken och Barsebäck

Myndigheten har genomfört verksamhetsbevakning vid de tre kärnkraftverken avseende avfallshanteringen. Resultaten visar att avfallshanteringen sker på ett tillfredsställande sätt inom de granskade områdena.

I februari genomförde EU-kommissionen en verifikation, utgående från artikel 35 i Euratomfördraget, av miljökontrollen hos myndigheten och i Forsmark. De områden som granskades var:

- mätsystemen vid Forsmark,
- det nationella omgivningskontrollprogrammet inklusive det lokala kontrollprogrammet runt Forsmark,
- Forsmarks och Strålsäkerhetsmyndighetens analyslaboratorier och
- utvalda luftfilterstationer (FOI:s regi) och gammamätstationer.

Slutsatsen från verifikationen var att Sverige och Forsmark uppfyller åtagandena i Artikel 35 även om vissa förbättringar också rekommenderas.

Barsebäcksverket har under året driftsatt en ny anläggning för ingjutning av medelaktivt driftavfall. SSM har granskat och godkänt Barsebäcksverkets ansökan om att få ta anläggningen i drift.

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)

SKB har under året tagit över driften av Slutförvaret för radioaktivt driftavfall (SFR) från kärnkraftverket i Forsmark. Detta innebär att SKB nu driver både det centrala lagret för använt bränsle (Clab) och SFR helt i egen regi. Myndigheten har under året gjort en samlad strålsäkerhetsvärdering av SKB:s verksamhet vid båda anläggningarna. Myndigheten kan konstatera att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Studsvik (Studsvik Nuclear AB och AB SVAFO)

Vid inspektion av utsläppssystemen vid anläggningarna i Studsvik konstaterade myndigheten brister i bland annat den övergripande styrningen och samordningen av utsläppsfrågor vid Studsvik. Myndigheten förelade anläggningarna i Studsvik att redovisa ett åtgärdsprogram för myndigheten.

Den samlade strålsäkerhetsvärderingen av anläggningarna i Studsvik visade på ett i huvudsak tillfredsställande resultat.

Westinghouse Electric Sweden AB (WSE)

Myndigheten genomförde under 2009 en återkommande säkerhetsprövning av verksamheten vid WSE. Myndigheten konstaterade att verksamheten i stort förlöper tillfredsställande. Den återkommande säkerhetsprövningen låg också till grund för myndighetens yttranden till regeringen och miljödomstolen, där myndigheten med vissa förbehåll tillstyrkte WSE:s ansökan om förlängning och utökat tillstånd. Vidare genomförde myndigheten en strålsäkerhetsvärdering med i stort sett tillfredsställande resultat.

Efter dessa bedömningar har dock myndigheten haft anledning att ställa krav på åtgärder avseende personalstrålskydd och kärnämneskontroll (den senare frågan behandlas under Nukleär icke-spridning i denna rapport). Beträffande personalstrålskydd har WSE upplyst myndigheten om att viss personal kan ha ett kroniskt intag av urandamm och att stråldoserna från intern bestrålning kan ligga i nivå med dosgränserna. Strålsäkerhetsmyndigheten har förelagt WSE att noggrannare utreda stråldoserna och varannan månad rapportera om framskridandet av ett åtgärdsprogram för att minska risken för internkontaminering.

Ranstad Mineral AB (RMA) och Ranstad Industricentrum AB (RIC)

Verksamheten vid RMA har under året inriktats på slutlig behandling av det avfall som WSE har kvar på anläggningen. RMA:s tillstånd enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen) går ut i och med årsskiftet 2009/2010 och Strålsäkerhetsmyndigheten har meddelat förutsättningarna för den avveckling som därefter tar vid. Fyra verksamhetsbevakningar har genomförts, varav en i samband med ett brandtillbud utan konsekvenser för personal eller omgivning.

Strålsäkerhetsmyndigheten har meddelat RIC de förutsättningar som gäller för avvecklingen skriftligt och i samband med tre verksamhetsbevakningar. Myndigheten har också följt de återställningsarbeten som AB SVAFO genomfört på industriområdet under 2007–2009 enligt föreläggande av länsstyrelsen i Västra Götalands län. RIC har i enlighet med gällande föreskrifter låtit ta fram en avvecklingsplan och påbörjat radiologisk kartläggning.

Övriga anläggningar

Strålsäkerhetsmyndigheten har under 2009 beslutat om friklassning av Celsiushallen vid The Svedberg Laboratoriet i Uppsala där forskning på högenergipartiklar bedrivits. Myndigheten har även beslutat om friklassning av lokaler vid KTH där kärnkemisk laboratorieverksamhet bedrivits.

Icke-kärntekniskt radioaktivt material och avfall

Efterlevnaden av SSMFS 2008:16 om hantering av aska som är kontaminerad med cesium-137 har kontrollerats vid fyra inspektioner.

Myndighetens granskning av existerande tillstånd för slutna högaktiva strålkällor har lett till förelägganden i sex fall, där tillståndshavarna inte kunnat uppvisa giltiga avtal eller ställa finansiella garantier för omhändertagande av de kasserade strålkällorna.

Myndigheten har under året säkerställt omhändertagandet av herrelösa strålkällor och visst historiskt radioaktivt avfall från icke-kärnteknisk verksamhet, samt finansierat mellanlagring och slutförvaring av strålkällor från rökdetektorer med hjälp av den del av anslag 20:1:4 Sanering och återställning av förorenade områden som myndigheten disponerar för denna typ av åtgärder.

Slutförvar

Under 2009 har Strålsäkerhetsmyndigheten fortsatt planera inför granskningen av SKB:s ansökningar inom ramen för kärnbränsleprogrammet. Under året har myndigheten mottagit kompletteringar av ansökan enligt kärntekniklagen för en inkapslingsanläggning. Enligt SKB:s planer kommer ansökan enligt kärntekniklagen för slutförvaret, och enligt miljöbalken för slutförvarssystemet, att lämnas in i slutet av 2010.

Strålsäkerhetsmyndigheten har under 2009 på regeringens uppdrag granskat rapporten Komplettering av Fud-program 2007 från SKB. Strålsäkerhetsmyndigheten har överlämnat granskningen till regeringen med rekommendationen att regeringen kan lägga ärendet till handlingarna. I anslutning till granskningen har Strålsäkerhetsmyndigheten anordnat möten med SKB och tillståndshavarna för att redogöra för myndighetens syn på vilka skyldigheter som åvilar tillståndshavarna enligt kärntekniklagen, och för att redovisa myndighetens syn på inriktningen av Fud-program 2010 utgående från innehållet i myndighetens granskningsrapport.

Myndigheten har avslutat granskningen av den nya säkerhetsredovisningen för SFR. Myndigheten bedömer att säkerhetsredovisningen i huvudsak möter de krav som myndigheten ställer. Vissa osäkerheter kvarstår dock beträffande bergrummet för medelaktivt avfall, BMA.

Pådrivande verksamhet

Strålsäkerhetsmyndigheten har under året fortsatt att driva strålsäkerhetsfrågor inom ramen för det samråd som SKB ansvarar för. Under året har två samrådsmöten och åtta expertmöten genomförts inom ramen för detta samråd.

I enlighet med uppdrag i Strålsäkerhetsmyndighetens regleringsbrev för 2008 (M 2008:05) redovisade myndigheten en "Nationell plan för allt radioaktivt avfall" (SSM 2008/2578) till regeringen den 30 juni 2009. Enligt Strålsäkerhetsmyndigheten bör målet med planen vara att Sverige 2020 ska ha ett heltäckande avfallshanteringssystem där alla typer av radioaktivt avfall tas omhand på ett strålsäkert sätt. Planen innehåller ett antal konkreta åtgärdsförslag riktade till myndigheten själv, till regeringen och till utredningen om en samordnad reglering på kärnteknik- och strålskyddsområdet.

Forskning och myndighetsstöd

En stor andel av Strålsäkerhetsmyndighetens forskningsbudget har använts för att finansiera myndighetens grupper av externa experter som under året fortsatt att bevaka SKB:s arbete inom relevanta tekniska och naturvetenskapliga områden.

Kompetensbevarande åtgärder

Under året har Strålsäkerhetsmyndigheten fortsatt med stödet till en doktorandtjänst inom kärnkemi vid Chalmers tekniska högskola. Syftet med stödet är att stärka den nationella kompetensen vad gäller kunskap om hur använt kärnbränsle reagerar i slutförvarsmiljö. Inom forskningsområdet bergmekanisk modellering ges ett stöd till Lawrence Berkeley National Laboratory i USA. Avsikten är att Strålsäkerhetsmyndigheten ska ha tillgång till kritisk kunskap vid granskningen av Svensk Kärnbränslehantering AB:s ansökan om att få uppföra ett geologiskt slutförvar för använt kärnbränsle.

Strålsäkerhetsmyndigheten har också arbetat med externa expertgrupper inom t.ex. tekniska barriärer (buffert, kapsel) för att säkerställa att myndigheten ska ha tillgång till extern expertis vid granskningen av slutförvarsansökan.

Åtgärder inom avfallsfinansiering

Strålsäkerhetsmyndigheten har i enlighet med förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet under 2009 granskat kärnkraftsindustrins kostnadsuppskattningar och lämnat förslag till regeringen om vilka avgifter som bör fastställas för respektive reaktorägare avseende 2010 och 2011 (SSM 2009/123). Förslagen remitterades innan de överlämnades till regeringen. Regeringen har i december 2009 fattat beslut om avgifterna (M2009/3674/Mk). En dialog med SKB har inletts med syfte att förbättra redovisning och underlag i kommande kostnadsuppskattningar.

Myndigheten har under året beslutat utbetalningsplaner och utbetalningar enligt lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. (Studsvikslagen) på ca 112 mnkr och ca 1 250 mnkr enligt lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet (Finansieringslagen) för följande aktörer.

- SKB (Forsmark Kraftgrupp AB, OKG AB, Ringhals AB, Barsebäck AB)
- Barsebäck 2
- Studsvik Nuclear AB
- AB SVAFO
- Vattenfall AB (Ågesta)
- Ranstad Industricentrum AB
- Oskarshamns kommun
- Östhammars kommun
- Regionförbundet i Uppsala län
- Regionförbundet i Kalmar län
- Miljörelsens Kärnavfallssekreteriat (MILKAS)
- Miljöorganisationernas Kärnavfallsgranskning (MKG)
- Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)

En utveckling av arbetet med uppföljning och revision enligt 47 § förordningen om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet har påbörjats. Revision av användning av utbetalda medel har genomförts för utvalda medelsmottagare. En dialog har inletts med SKB i syfte att fördjupa uppföljningen av SKB:s användning av fondmedel.

Finansiering av åtgärder som syftar till omhändertagande av s.k. historiskt avfall regleras av Studsvikslagen. Myndigheten har till regeringen anmält att den avgift som reaktorägare ska betala för att säkra finansieringen enligt lagen bör vara oförändrad under 2010 (SSM 2009/1756, SSM 2009/1914).

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Utveckling av författningssamlingen	2	3 047
Tillsynsverksamhet	22	46 837
Pådrivande verksamhet	2	3 874
Forskning och myndighetsstöd	1	10 937
Kompetensbevarande verksamhet	2	7 597
Summa	29	72 292
<i>Varav kostnader för finansiell kontroll av avfallsfinansiering</i>		<i>10 683</i>

Nukleär icke-spridning

Mål för Nukleär icke-spridning

Strålsäkerhetsmyndigheten ska säkerställa att svenskt kärnämne eller kärnteknisk utrustning och relaterad teknologi, i enlighet med Sveriges internationella åtaganden, inte kommer till användning för framställning av kärnvapen. Detta sker bl.a. genom exportkontroll. Inom ramen för ovannämnda arbete ska Strålsäkerhetsmyndigheten också bistå Regeringskansliet med expertstöd vid t.ex. internationella möten och förhandlingar.

Tillstånd till export av kärnämne eller kärnteknisk utrustning och relaterad teknologi beslutas av Strålsäkerhetsmyndigheten. Vissa speciella och principiella ärenden beslutas av regeringen.

Återrapportering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa de åtgärder som genomförts och på vilket sätt de bedöms ha påverkat arbetet med nukleär icke-spridning. Redovisningen ska särskilt omfatta utvecklingen av författningssamlingen, tillsynsinsatser, pådrivande verksamhet, forskning och myndighetsstöd samt kompetensbevarande åtgärder.

Måluppfyllelse

Svenska kärntekniska anläggningar och svenska exportörer, dvs. de som inkommit med ansökningar, uppfyller kraven inom området nukleär icke-spridning. Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att måluppfyllelsen generellt är god med undantag för situationen vid Westinghouse Electric Sweden AB där den bedöms godtagbar. Jämfört med 2008 innebär det en försämring vad avser Westinghouse, i övrigt är läget oförändrat.

Inträffade händelser

Det har inte inträffat några händelser som påverkat Sveriges internationella åtaganden inom icke-spridningsområdet. Men brister vid Westinghouse Electric Sweden har inneburit särskild uppmärksamhet såväl från IAEA och EU-kommissionen som från Strålsäkerhetsmyndigheten.

Utveckling av författningssamlingen

Gällande föreskrifter (SSMFS 2008:2 och 2008:3) trädde i kraft den 1 februari 2009. Det finns behov av ändringar till följd av kommande ändringar i förordningen (2000:1217) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd. Detta kommer att genomföras under 2010.

Tillsynsinsatser

IAEA kunde under 2008 dra de slutsatser som behövdes för att förvissa sig om att Sverige inte har något odeklarerat kärnämne eller några odeklarerade anläggningar och därmed infördes den 15 januari 2009 så kallade integrated safeguards. Detta är ett delvis nytt system för IAEA:s och EU-kommissionens kontroller vid svenska anläggningar. Rutinmässiga inspektioner ersätts av ett färre antal inspektioner med mellan 2 och 24 timmars varsel. Strålsäkerhetsmyndigheten deltar i dessa inspektioner som representant för Sverige

och därför har en schemalagd beredskap införts för berörda inspektörer. Under året har sju sådana inspektioner genomförts. Resultaten av inspektionerna har varit goda.

Strålsäkerhetsmyndigheten har, tillsammans med IAEA och EU-kommissionen, verifierat kärntekniska anläggningars inventeringar av kärnämne. Under året har 35 inspektioner genomförts. Verifieringen av kärnämne på bränslefabriken i Västerås kunde inte genomföras som planerat utan krävde en uppföljande inspektion. Detta berodde på bränslefabrikens bristande förberedelser inför inspektionen i kombination med ett nytt datasystem, vilket gjorde verifieringen svår att genomföra. Strålsäkerhetsmyndigheten har som en följd av detta förelagt Westinghouse Electric Sweden att senast den 1 februari 2010 redovisa de åtgärder som företaget kommer att vidta för att förbättra rutinerna för kärnämneskontroll.

Tillsynen av mindre anläggningar som hanterar kärnämne har fortsatt för att stärka kontrollen vid dessa anläggningar. Vid Lunds universitet genomfördes två inspektioner. Vissa brister konstaterades vid avdelningen för medicinsk strålningsfysik. Avdelningen har efter inspektionen inkommit med en redogörelse för det material som saknats och kommit igång med rapporteringen. Lunds universitet har fått frågan om de fortsättningsvis tänker fördela ansvaret för rapportering eller om de vill sköta det centralt. Svar har ännu inte inkommit till myndigheten.

Strålsäkerhetsmyndigheten har löpande granskat ansökningar om tillstånd för export av kärnämne och kärnteknisk utrustning och tillstånd har meddelats enligt den lagstiftning som gäller.

Pådrivande verksamhet

Inom ramen för Sveriges stödprogram till IAEA safeguards har Strålsäkerhetsmyndigheten ordnat kurser för IAEA:s inspektörer, bland annat på en svensk kärnteknisk anläggning avseende verifiering av utbränt kärnbränsle (SWE B 01709). Två kurser har med hjälp av konsult hållits på IAEA (SWE B 0 1373). Dessa kurser har genomförts i samarbete med det kanadensiska stödprogrammet. Programvara har utvecklats av konsult för enklare hantering av IAEA:s satellitbilder (SWE D 01706). Strålsäkerhetsmyndigheten har deltagit i en expertgrupp som diskuterar safeguards inför inkapsling och slutförvar (JNT C 1611 SWE). Utveckling av instrument för IAEA:s verifiering av kärnbränsle har bedrivits i samarbete med andra länders stödprogram till IAEA (JNT A1510 SWE och JNT A1508 SWE).

Forskning, myndighetsstöd, och kompetensbevarande åtgärder

Forskningen har givit fortsatt stöd till Chalmers (avdelningen för Nukleär teknik) med en doktorand och ett postdoktorsprojekt. Vid Uppsala universitet, institutionen för fysik och astronomi, har ett postdoktorsprojekt påbörjats. Stöden syftar främst till att stärka och behålla nationell kompetens inom området. Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, har kartlagt utrustning som faller under exportkontroll.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Tillsynsverksamhet	42	4 984
Pådrivande verksamhet	3	4 424
Forskning och myndighetsstöd	1	1 650
Kompetensbevarande verksamhet	2	1 738
Summa	48	12 796

Internationellt miljö- och kärnsäkerhetsarbete med Ryssland

Mål för Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland

Strålsäkerhetsmyndighetens ska bidra till att stärka strålskyddet för människa och miljö, stärka reaktorsäkerheten, stärka säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt utveckla den nationella och regionala beredskapen mot radiologiska och kärntekniska olyckor i nordvästra Ryssland.

Myndighetens arbete i Ryssland ska bidra till att förhindra spridning av kärnvapen, kärnämnen och kärnteknisk utrustning.

Inom ramen för ovannämnda arbete ska Strålsäkerhetsmyndigheten också bistå Regeringskansliet med expertstöd vid t.ex. internationella möten och förhandlingar samt i kontakter med Europeiska kommissionen och Europeiska utvecklingsbanken (EBRD).

Återrapportering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska göra en analys av måluppfyllelsen i förhållande till verksamhetens mål.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa hur stödet förhåller sig till Europeiska kommissionens stödprogram för regionen och till stöd som lämnas via Nordliga dimensionens miljöpartnerskaps (NDEP) stödfond.

Måluppfyllelse

Samarbetet med Ryssland har utvecklats positivt såväl för projektens betydelse för en höjd säkerhet inom strålsäkerhetsområdet, som för den dialog som Strålsäkerhetsmyndigheten har med samarbetspartners i Ryssland. Genom deltagande i EU:s stödprogram har det bilaterala samarbetet tagit hänsyn till, och till viss del också påverkat, EU-programmet. Detsamma gäller i förhållande till NDEP genom kontakter med Europeiska utvecklingsbanken, EBRD. Sammantaget har de svenska insatserna givit förväntat resultatet och, som mervärde, bidragit till en rysk fokusering på strålsäkerhetsfrågorna.

Utifrån det som Sverige bidrar med och den begränsade målsättningen för myndighetens arbete bedöms måluppfyllelsen som god. Vissa projekt har av olika anledningar försenats. De vanligaste anledningarna till dessa förseningar är oklarheter vid omorganisering inom ryska byråkratin samt att ryska myndigheter är långsamma i sin hantering av ansökningar om skatt- och momsbefrielse enligt de mellanstatliga avtal som gäller för detta. Detta innebär oförändrad måluppfyllelse jämfört med 2008.

Återrapportering

Gemensamt för projekt som ingår i samarbetet med Ryssland är att de sträcker sig över flera år och är indelade i ett flertal faser och steg. Varje steg ger möjlighet att bedöma kvaliteten, eventuella ytterligare behov, och möjligheter till samfinansiering med mottagande organisation eller med andra

länder. Strålsäkerhetsmyndighetens insatser faller inom fyra områden: strålskydd och beredskap, reaktorsäkerhet, avfallshantering samt nukleär icke-spridning.

Strålsäkerhetsmyndighetens insatser inom strålskydds- och beredskapsområdet har även under 2009 haft en begränsad omfattning. Insatserna har bidragit till en bättre persondosimetri och kartläggning av strålningsriskerna vid två nedlagda ubåtsbaser på Kola-halvön. Dessutom har en leverans av utrustning för persondosimetri och beräkning av stråldoser till Kola och Leningrad kärnkraftverken avslutats.

Strålsäkerhetsmyndigheten har inom reaktorsäkerhetsområdet framför allt bidragit med insatser för förbättrat brandskydd och metoder för oförstörande provning av tryckbärande reaktorsystem och komponenter vid kärnkraftverken utanför Sankt Petersburg och på Kolahalvön. Insatserna har bestått av framtagning och licensiering av nya och mer tillförlitliga procedurer samt leverans och installation av nödvändig hårdvara. Det svenska stödet möjliggör introduktion och användande av modern, västlig teknologi och säkerhetsfilosofi. Den ryska samfinansieringen har ökat gradvis under åren och har i vissa fall uppgått till ca 80 procent. Strålsäkerhetsmyndigheten samarbetar i flera projekt med de finska och norska myndigheterna, STUK och NRPA, vilket ger god bredd och förankring i reaktorsäkerhetsarbetet. Genom regelbundna kontakter och uppföljningsmöten med Rosenergoatom (ägare och operatör av samtliga ryska kärnkraftverk) tas resultaten från det svenska och nordiska samarbetet till vara genom att spridas och appliceras på övriga ryska kärnkraftverk.

Insatser för att förbättra hanteringen av nukleärt och radioaktivt avfall har en stor spännvidd och omfattar bland annat nerlagda ubåtsbaser på Kola, där stora mängder radioaktivt och nukleärt material förvaras under miserabla förhållanden. Strålsäkerhetsmyndigheten stödjer att planer tas fram för hantering och lagring av avfallet. Vid kärnkraftverken på Kola och i Leningrad ges stöd för att lösa akuta problem med hantering av avfall. Ett omfattande samarbete har etablerats mellan SSM och Rosatom. Inom samarbetet utvecklar SKB och dess ryska motsvarighet FCNRS en plan för hur använt bränsle kan tas om hand.

Samarbetet inom nukleär icke-spridning omfattar fysiskt skydd och system för att kontrollera innehavet av kärnämne. I Murmansk-regionen har Strålsäkerhetsmyndigheten och ryska myndigheter avslutat steg tre i etableringen av ett regionalt bekämpnings- och beredskapssystem mot den illegala handeln med nukleära och radioaktiva ämnen. Vid en anläggning för produktion av naturligt uran, Chepetsk Mechanical Plant, i delrepubliken Udmurtia stöder Strålsäkerhetsmyndigheten att ett kontrollsystem för kärnämne införs. Utrustning för gammaspektrometri har färdigställts och Strålsäkerhetsmyndigheten har tillsammans med experter från Chepetsk genomfört ett erfarenhetsutbyte med en brittisk anläggning som bidragit till kärnämneskontroll vid en anriktningsanläggning i Sibirien. Strålsäkerhetsmyndigheten utbildar lärare och studenter vid tekniska och statsvetenskapliga universitet i Uralregionen och i Sibirien. Både Sverige och Ryssland lever på detta vis upp till

målen från FN:s generalförsamling om att stärka utbildning och kunskaps-spridning inom områdena icke-spridning och nedrustning.

Strålsäkerhetsmyndighetens deltagande i multilaterala projekt, EU och NDEP.

Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet förhåller sig till Europeiska kommissionens stödprogram dels genom att myndigheten deltar i EU-finansierade projekt i Ryssland dels genom att svenska bilaterala insatser har varit utgångspunkt för senare projekt som EU-kommissionen finansierar. Ett av dessa projekt avser etableringen av ett informationscenter i Murmansk. Det ger befolkningen information om de nukleära riskerna i regionen och om det internationella stödningsarbete som pågår.

Inom ramen för Northern Dimension Environmental Partnership (NDEP) ingår i nordvästra Ryssland har myndigheten deltagit i ett flertal projekt inom avfallshantering som genomförts eller är under utveckling med stöd av bl.a. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Då Strålsäkerhetsmyndigheten är den biståndsaktör inom det nukleära området som har det bredaste spektret av expertis, fyra arbetsområden och samarbetet med Ryssland som pågått sedan 1995, har svenska insatser stor betydelse för EBRD:s projektverksamhet

Sammantaget innebär detta att myndighetens verksamhet på bilateral basis skapat goda förutsättningar för att bidra till multilaterala projekt bl.a. inom ramen för NDEP och projekt finansierade av Europeiska kommissionen.

Under 2009 har Strålsäkerhetsmyndigheten anmält sig som deltagare inom EU:s nya ram för internationellt säkerhetssamarbete. Denna ram, Instrument for Stability (IfS) kommer att efterträda TACIS och komplettera INSC, Instrument for Nuclear Safety Cooperation. IfS kommer främst att omfatta icke-spridningsinsatser. I fall det formuleras för Strålsäkerhetsmyndighetens relevanta projekt som riktar sig mot Ryssland kommer myndigheten att delta i alla eller några av dessa.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Deltagande i projekt	40	12 341

Reformsamarbete i Östeuropa

Mål för Kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa Kärnsäkerhets- och strålskyddssamarbete med Ukraina

Strålsäkerhetsmyndigheten ska bidra till att stärka strålskyddet för människa och miljö, höja reaktorsäkerheten samt utveckla den nationella och regionala beredskapen mot radiologiska olyckor i Ukraina.

Inom ramen för ovan nämnda arbete ska Strålsäkerhetsmyndigheten också bistå Regeringskansliet med expertstöd vid t.ex. internationella möten och förhandlingar samt i kontakter med Europeiska kommissionen och EBRD.

Icke-spridningssamarbete med Ukraina, Georgien och Armenien

Strålsäkerhetsmyndigheten ska bidra till att förhindra spridning av kärnvapen, kärnämne och kärnteknisk utrustning i Ukraina, Georgien och Armenien, bl.a. genom att förbättra fysiskt skydd.

Insatser på icke-spridningsområdet som beslutas av Strålsäkerhetsmyndigheten ska under beredningsstadiet vara föremål för samråd och policydiskussion med Utrikesdepartementet.

Åtterrapporering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska ländervis göra en analys av måluppfyllelsen i förhållande till verksamhetens mål.

Måluppfyllelse

Samarbetet med Ukraina inom strålsäkerhetsområdet har överlag varit framgångsrikt men den politiska instabiliteten i Ukraina har även under 2009 försenat en del av projekten, eftersom olika aktörer inte deltagit i samarbetet med SSM enligt uppgjorda planer.

Samarbetet med Ukraina, Georgien och Armenien på icke-spridningsområdet har överlag varit framgångsrikt; dock har de politiska och ekonomiska problemen i Georgien efter kriget mot Ryssland i augusti 2008 påverkat projektverksamheten. I Ukraina har den politiska situationen också försenat vissa delar av projekten. Samarbetande organisationers och myndigheters förmåga att precisera behov och önskemål från ukrainsk sida har varit svag.

Stöd till Regeringskansliet har lämnats löpande vad avser projektverksamheten i Ukraina, Georgien och Armenien.

Mot bakgrund av vad som redovisats och den begränsade målsättningen för myndighetens arbete bedöms måluppfyllelsen som god för insatserna i Ukraina, Georgien och Armenien och jämförbar med 2008.

Återrapportering

Kärnsäkerhets- och strålskyddssamarbete med Ukraina

Strålsäkerhetsmyndighetens reaktorsäkerhetsprojekt i Ukraina fortsätter som planerat. Med kärnkraftverket Yushno-Ukrainsk som samarbetspartner lär Strålsäkerhetsmyndigheten ut en metod för säkerhetsgranskning till Energoatom, ägaren av de ukrainska kärnkraftverken. Energoatom har åtagit sig att tillämpa samma metod på alla Ukrainas kärnkraftverk när samarbetet med Strålsäkerhetsmyndigheten är avslutat 2011.

Inom strålskydd och beredskap har Strålsäkerhetsmyndigheten tillsammans med finska Strålsäkerhetscentralen, STUK, utvecklat och medfinansierat mobil mätutrustning för miljöövervakning till ukrainska myndigheten State Nuclear Regulatory Committee of Ukraine. Ett samarbete med Sevastopol National University for Nuclear Energy and Industry (SNUNEI) har initierats med målsättningen att Strålsäkerhetsmyndigheten bidrar till en installation av utrustning för strålskydd och persondosimetri vid SNUNEI:s forskningsreaktor. Strålsäkerhetsmyndigheten fortsätter samarbetet med regionala och centrala myndigheter kring utvecklingen av de nukleära och radiologiska beredskapssystemen. Stödet har även medfört en utveckling av beredskapssystemet i regionen där kärnkraftverket Yushno-Ukrainsk är beläget. I samarbete med företrädare för ukrainska ministerier och myndigheter har Strålsäkerhetsmyndigheten presenterat det svenska systemet för hantering av radioaktivt avfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten har deltagit i tre EU-finansierade projekt inom reaktorsäkerhet i Ukraina. Dessa är dock inte kopplade till det projekt Strålsäkerhetsmyndigheten driver inom området, men projekten kompletterar varandra.

Icke-spridningsarbete i Ukraina

Nukleära icke-spridningsinsatser i Ukraina har genomförts inom framför allt exportkontroll, kärnämneskontroll och bekämpning av smuggling. Exportkontrollinsatserna syftar till att samordna den ukrainska lagstiftningen och procedurer för exportkontroll med EU:s regler inom området. Dessutom har Strålsäkerhetsmyndigheten initierat att nya kontrollmekanismer inarbetas i den ukrainska myndighetsutövningen. Strålsäkerhetsmyndigheten underhåller en mjukvara för kärnämneskontroll vid Ukrainas fyra kärnkraftverk och vid den nationella myndigheten. Under 2009 har svensk expertis bidragit med utbildning på en tidigare levererad mjukvarumodul för kärnämneskontroll vid Sevastopol National University for Nuclear Energy and Industry, så att utbildning och träning ges på samma mjukvara som finns vid kärnkraftverken i Ukraina. Genom finansiering av kurser för myndighetspersoner har landet fått stöd för en höjd nationell beredskap och teknisk kompetens för att avslöja och förebygga smuggling.

Icke-spridningsarbete i Armenien

I Armenien har Strålsäkerhetsmyndighetens insatser inom nukleär icke-spridning omfattat projekt som inleddes 2007. Två projekt om exportkontroll och kärnämneskontroll pågår. Ett projekt rörande exportkontroll har börjat

med informationsinsatser till företag som exporterar strategiska produkter. Armeniska experter har i Sverige tagit del av det svenska exportkontrollsystemet. Samarbetet inom kärnämneskontroll har omdefinierats, eftersom det var oklart vilka insatser som andra länder ville erbjuda Armenien. Expertbistånd har lämnats till att utvärdera det kärnämneskontrollsystem som Armenien har under utveckling. Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit steg mot att leverera en svensk modul för beräkning av materialförändringar beroende på hur och hur länge materialet används i en reaktor. Utrustningen är viktig för att säkerställa IAEA:s kontroll av Armeniens icke-spridningsförpliktelser.

Icke-spridningsarbete i Georgien

I Georgien pågår två projekt. Vid Institute for Physics (IoPh) i Tbilisi är ett system för fysiskt skydd för institutets forskningsreaktor under utveckling. Olika insatser för bekämpningen av smuggling har genomförts i samarbete med georgiska myndigheter och IoPh, exempelvis träning i att använda gammadetektorer.

Multilaterala projekt

Under 2009 har Strålsäkerhetsmyndigheten anmält sig som deltagare inom EU:s nya ram för internationellt säkerhetssamarbete. Denna ram, Instrument for Stability (IfS) kommer att efterträda TACIS-instrumentet och komplettera INSC, Instrument for Nuclear Safety Cooperation. IfS kommer främst att omfatta icke-spridningsinsatser. I fall det formuleras för Strålsäkerhetsmyndigheten relevanta projekt som riktar sig mot Ukraina, Armenien och Georgien, så kommer Strålsäkerhetsmyndigheten att delta i alla eller några av dessa.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Deltagande i projekt	38	10 264

Miljöövervakning

Mål för Miljöövervakning

Strålsäkerhetsmyndigheten ska ha en god uppfattning om strålnivåer i olika miljöer, liksom om förändringar i dessa vare sig de orsakas av naturliga förlopp, nya eller ändrade verksamheter, olyckor eller avsiktlig hantering.

Återrapportering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa vilka insatser som har gjorts för att bedriva ett sammanhållet miljöövervakningsprogram för strålning. Resultaten från programmet ska göras tillgängligt för andra intressenter.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska till Miljömålsrådet redovisa förslag till kostnadseffektiva åtgärder för att nå miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö. Åtgärdsanalysen ska innehålla en beskrivning av de samhällsekonomiska konsekvenserna och förslag på lämpliga styrmedel.

Måluppfyllelse

Strålsäkerhetsmyndigheten har god kunskap om strålnivåer i olika miljöer. Tillsynsinsatserna inom området omgivningskontroll har fokuserat på granskning av rapporter och årliga stickprov. Strålsäkerhetsmyndigheten har inga indikationer på att kraven för omgivningskontrollen inte har uppfyllts. Måluppfyllelsen är god. Måluppfyllelsen har inte förändrats sedan 2008.

Återrapportering

Sammanhållet miljöövervakningsprogram

Det nationella miljöövervakningsprogrammet vid Strålsäkerhetsmyndigheten bestod 2009 av delprogram för analys av radioaktiva ämnen i luftburna partiklar, ytvatten, dricksvatten, mejerimjolk, blandad kost, vilt, marin biota, marint vatten, marina sediment och i människa. Dessutom finns delprogrammen ”enkätundersökning UV-exponering” och ”allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält”. Delprogrammet ”allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält” har under 2009 omfattat en översiktsstudie med mätningar av magnetfält i hybridbilar, exponering från trådlösa datornätverk i skolmiljö, exponering från inomhusbasstationer för mobiltelefoni samt magnetfält och elektriska fält från lågenergilampor.

Med undantag för en ökning av antalet brännskador i samband med solarie-solning, tyder resultaten från miljöövervakningen inte på några stora eller ökande strålskyddsproblem.

På uppdrag av Strålsäkerhetsmyndigheten driver SMHI UV-mätningar och UV-indexprognos. Strålsäkerhetsmyndigheten föreskriver även omgivningskontroll runt de kärntekniska anläggningarna. Under 2009 har Strålsäkerhetsmyndigheten gjort en revidering för Barsebäck av de omgivningskontrollprogram som lyder under utsläppsföreskriften SSMFS 2008:23.

Göra resultat tillgängliga för andra intressenter

Databaser innehållande Strålsäkerhetsmyndighetens miljöövervakningsdata har uppdaterats med aktuella data. Information från myndighetens databaser har gjorts tillgängliga vid förfrågningar från allmänheten. Sammanfattande resultatpresentationer har publicerats på myndighetens webbplats. Strålsäkerhetsmyndigheten har rapporterat miljöövervakningsdata till EU-kommissionen och enligt Helsingforskonventionen (HELCOM) samt enligt Oslo-Paris konventionen (OSPAR). Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer inte att information om UV-index från myndighetens egna mätstationer behöver publiceras. Däremot sparas informationen för forskningsändamål. Myndigheten stod under året värd för ett internationellt arbetsmöte för den grupp inom HELCOM som arbetar med radioaktiva ämnen i Östersjön. Resultatet av omgivningskontrollen ingår också som en del i den rapport om säkerhetsläget vid de svenska kärnkraftverken som skickas till regeringen varje år.

Miljömålsrådet

Strålsäkerhetsmyndigheten har vidare deltagit vid Miljömålsrådets möten och arbete. Exempelvis har indikatorerna för Säker strålmiljö på Miljömålsportalen uppdaterats. Strålsäkerhetsmyndigheten har även deltagit vid möten och bistått den statliga miljömålsutredning som gjort en översyn av miljömålssystemet (SOU M2008:02).

Under året har Strålsäkerhetsmyndigheten lämnat underlag om Säker strålmiljö till Miljömålsrådets årliga uppföljningsrapport, de Facto 2009. Målet bedöms kunna nås om ytterligare åtgärder sätts in.

Strålsäkerhetsmyndigheten har inte redovisat några åtgärdsförslag till Miljömålsrådet, eftersom rådet inte har efterfrågat uppgifterna.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Sammanhållet miljöövervakningsprogram	4	5 432
Göra resultat tillgängliga	4	7 577
Summa	8	13 009

Mätteknik

Mål för Mätteknik

Strålsäkerhetsmyndigheten ska upprätthålla en god mätteknisk kompetens och utföra mätningar av radon samt utföra kalibreringar av olika typer av radonmätare.

Myndigheten ska upprätthålla normaler för joniserande strålning med hög standard och tillräcklig omfattning och relevans samt utföra kalibreringar med hög internationell kvalitet av dosmätare.

Det ska finnas en god kompetens inom dosimetri, i första hand hos högskolor och näringsliv samt inom hälso- och sjukvården.

Åtterrapporering

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa vilka insatser som har gjorts för att följa utvecklingen av mätteknik för radon. Antalet genomförda radonkalibreringar fördelat på de olika typer som utförts ska redovisas. Myndigheten ska också redovisa fördelningen av arbetstid för kalibrering och kvalitetssäkring respektive FoU i förhållande till årets uppsatta mål. Dessutom ska myndigheten redovisa resultatet av internationella jämförelser.

Måluppfyllelse

Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att måluppfyllelsen är god för verksamheten inom riksmätplatsen för joniserande strålning. När det gäller radonmätningar är verksamheten godtagbar. Radonlaboratoriet håller dock ännu inte den standard som krävs för att den ska kunna omfattas av myndighetens roll som riksmätplats. Standarden på radonlaboratoriet har dock förbättrats under 2009 i förhållande till 2008. Antalet kalibreringar vid riksmätplatsen har ökat något 2009 i förhållande till 2008.

Åtterrapporering

Radonmätning

Utvecklingen av mätteknik för radon

Strålsäkerhetsmyndigheten genomför en omfattande översyn och upprustning av radonlaboratoriet. Målsättningen är att radonlaboratoriet ska bli en del av myndighetens riksmätplats 2011. Nya rutiner för exponering och kalibrering har utarbetats. Spårbarhetskedjan till primärstandarderna har utvärderats och förändrats men fortfarande återstår visst utvecklingsarbete.

Bevakning av utvecklingen inom området har inte kunna genomföras p.g.a. förändrad personalsituation.

Strålsäkerhetsmyndigheten har bidragit med tekniska rådgivare åt SWEDAC vid två tillsynstillfällen för bedömning av ackrediterade radonmätlaboratorier.

Antalet genomförda radonkalibreringar

Under året har 7 200 spårfilmer exponerats, och 278 instrument kalibrerats. Detta är en minskning i förhållande till 2008 då ca 7 900 spårfilmer exponerades och 430 instrument kalibrerades. Den minskade volymen beror bl.a. på att vi genomfört åtgärder för att förbättra standarden i radonlaboratoriet. Denna verksamhet har dock fått till följd att exempelvis bestrålningar inte har kunnat genomföras i samma omfattning som 2008.

Effekten av bestrålningar och kalibreringar är att radonmätningar i bl.a. bostäder kan genomföras med hög kvalitet. Det leder på sikt till att säkerheten i mätningarna i bl.a. bostäder ökar, vilket skapar förutsättningar för korrekta beslut när det gäller radonsanering.

Arbetstid för kalibrering, kvalitetssäkring och FoU

Inom området mätteknik för radonmätning har under året arbetsinsatser gjorts motsvarande ca 1,5 årsarbetskrafter, och dessutom har en extern konsult anlitats under två månader. Den totala tiden har fördelats med 40 procent på exponering av spårfilmer, tio procent på kalibrering av instrument, 35 procent på forskning och utveckling, tio procent på utbildningsinsatser, och fem procent på kvalitetsarbete.

Internationella jämförelser

Inga internationella jämförelser har gjorts inom området radon i luft.

Riksmätplats för joniserande strålning

Antalet genomförda kalibreringar

Kalibreringar av mätinstrument för joniserande strålning har genomförts enligt kundernas önskemål. Under året har totalt 146 kalibreringar genomförts. Det är en ökning av antalet kalibreringar med 10 stycken i förhållande till 2008. Av dessa kalibreringar avser 92 stycken strålskyddsinstrument, 31 terapionkammare och 23 detektorer för diagnostikändamål.

Effekten av detta arbete är bl.a. att mätinstrument som används inom sjukvården håller hög precision. Detta bidrar till vårdkvaliteten.

Arbetstid för kalibrering och kvalitetssäkring respektive FoU

Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet som riksmätplats för joniserande strålning kräver ett systematiskt arbete med kvalitetssäkring, utveckling och forskning inom området dosimetri.

Strålsäkerhetsmyndighetens mätverksamhet vid riksmätplatsen för joniserande strålning granskas regelbundet av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) enligt standarden SS-ISO 17025. Strålsäkerhetsmyndigheten har utvecklat riksmätplatsens kvalitetssystem och anpassat det till de förändringar som gjorts i standarden. En intern revision som utfördes i april påvisade ett fåtal mindre brister.

Ett forskningsprojekt har lagts ut med syftet att kartlägga överensstämmelsen av ordinerad stråldos och given stråldos vid strålbehandling av patienter. Resultatet av studien kommer att utgöra ett viktigt underlag för myndighe-

tens kommande tillsynsinsatser. Den kommer även att kunna användas av sjukvården för att förbättra deras behandlingsmetoder.

Strålsäkerhetsmyndigheten deltar i ett EU-finansierat forskningsprojekt inom strålterapi med syfte att utveckla metoder för direkt mätning av storheten ”absorberad dos i vatten” vid brachyterapi, där strålkällan placeras inne i kroppen. Detta kommer att öka säkerheten till samma nivå som för extern strålbehandling.

Arbetstid för kalibrering och kvalitetssäkring respektive FoU

Antal årsarbetskrafter har varit 4,2 tjänster och arbetsfördelningen har varit kalibreringar 30 procent, kvalitetssäkring 60 procent och forskning och utveckling tio procent. För Strålsäkerhetsmyndigheten är underhåll och kvalitetssäkring den mest arbetsintensiva delen av området. Inom kvalitetssäkring och FoU satsar myndigheten även resurser (ekonomiska bidrag) på extern forskning och utveckling, vilket inte visas med måttet arbetstid.

Internationella jämförelser

De jämförelsemätningar som gjorts inom ramen för myndighetens uppdrag som riksmätplats för joniserande strålning visar på en god överensstämmelse med IAEA:s referensvärden.

Under året har även en nordisk jämförelse genomförts avseende kalibreringsfaktorer för strålskyddsinstrument, och en jämförelse av kalibreringsfaktorer för terapikammare mellan Strålsäkerhetsmyndigheten och strålsäkerhetsmyndigheten i Finland, STUK. Dessa jämförelser har också visat på en god överensstämmelse.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Radonkalibreringar		
<i>Spärfilmer</i>	7 200	
<i>Instrument</i>	278	1 712
Kalibreringar inom Riksmätplatsen för joniserande strålning	146	6 676
Summa	7 624	8 388

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Åtterrapporing

Strålsäkerhetsmyndigheten har den 13 november dels rapporterat myndighetens bedömning av förmåga, dels redovisat myndighetens risk- och sårbarhetsanalys (SSM 2009/3678). Redovisningen bedöms ha bidragit till att regeringen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har fått en bättre bild av samhällets samlade förmåga att hantera kriser. Förmågan inom den nationella strålskyddsberedskapen har i princip vidmakthållits på samma nivå som under 2008.

Övrigt inom samhällets krisberedskap

Tillsyn

Under perioden har inspektioner av beredskapsverksamheterna genomförts vid kärnkraftverken i Forsmark, Oskarshamn och Ringhals samt vid de kärntekniska anläggningarna Barsebäck, Studsvik, Westinghouse och SKB Clab. Syftet har varit att bedöma hur anläggningarna uppfyller de krav som anges i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter. Vid kärnkraftverken har speciellt granskats anläggningarnas metodik för framtagning av källtermer. Bedömning av inspektionsresultatet pågår för närvarande.

Föreläggande har utfärdats mot Westinghouse angående avsaknad av filterrad tilluft till ordinarie ledningscentral. Effekten av Strålsäkerhetsmyndighetens föreläggande bedöms vara att Westinghouse kommer att ha en ledningscentral som kan fungera även vid utsläpp av radioaktiva ämnen. Westinghouse förmåga att leda verksamheten vid en sådan händelse har därmed förbättrats.

Föreläggande har även utfärdats mot Studsvik Nuclear AB angående brist på jodtabletter.

Vid Forsmark genomfördes även en fördjupad inspektion gällande processen för planering av haveriberedskapen. Strålsäkerhetsmyndighetens samlade bedömning är att Forsmark bl.a. har styrande dokument och rutiner för planering av denna verksamhet.

Sammantaget bedömer Strålsäkerhetsmyndigheten att anläggningarna uppfyller beredskapskraven i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter.

Samverkan och pådrivande verksamhet

Arbetet i samverkansområdet farliga ämnen (SO FÄ) bedöms ha bidragit till att utveckla samhällets förmåga att hantera händelser eller olyckor med farliga ämnen. Strålsäkerhetsmyndigheten har under 2009 fungerat som ordförande i samverkansområdet. Under året har samverkansområdets arbete haft EU-fokus. Arbetet pågår med att ta fram en handlingsplan inom CBRN-området (kemiska, biologiska, radiologiska eller nukleära händelser). Arbetet i samverkansområdet har även omfattat samverkan med kommuner och

länsstyrelser, samarbete med Samverkansområde transporter samt kontakter med Norges motsvarighet till SO FÄ.

Strålsäkerhetsmyndigheten har också deltagit i arbetet med uppdrag 19 i MSB:s regleringsbrev. Uppdraget benämns som ”inriktning 2015” och består av ett antal underprojekt. Strålsäkerhetsmyndigheten har varit särskilt aktiv i det underprojekt som avser larm- och kommunikationsvägar för den svenska beredskapen vid radiologiska och nukleära olyckor.

Strålsäkerhetsmyndigheten har under året yttrat sig över den framtida användningen av anslag 2:4 Krisberedskap till MSB. Det framgår av yttrandena att bl.a. de förändrade finansieringsprinciperna för anslag 2:4 Krisberedskap kommer att få allvarliga konsekvenser för Strålsäkerhetsmyndighetens krisberedskap och den nationella strålskyddsberedskapens operativa förmåga.

Mätberedskap

Myndigheten har förlängt avtalen med beredskapslaboratorierna till att gälla under hela 2010. Avtalen säkerställer att expertresurser, enligt 15 § förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten, kan tillhandahållas vid ett radiologiskt eller nukleärt nödläge.

Strålsäkerhetsmyndigheten har driftsatt nya gammastationer i det riksomfattande systemet för tidig varning och kontinuerlig övervakning av strålningsnivån i Sverige. Det nya systemet bedöms bl.a. ha fått till effekt att Sveriges förmåga att tidigt upptäcka radioaktiva utsläpp utomlands har förstärkts.

Utbildning och övning

Strålsäkerhetsmyndighetens förmåga att leda verksamheten under kriser och störda förhållande har förbättrats under året. Myndigheten har fortsatt att utveckla sin krisorganisation, bl.a. genom fyra utbildningar. Alla funktioner i krisorganisationen har utbildats. Sex uppstartsövningar inriktade mot olika funktionsgrupper har också genomförts under året.

Myndigheten har under våren genomfört utbildningar inom interndosimetri och analys av mätresultat med personal som ingår i den nationella expertstödsorganisationen. Strålsäkerhetsmyndigheten har vidare genomfört en nationell jämförelsemätning för myndighetens beredskapslaboratorier och lämnat stöd till beredskapslaboratorier som deltagit i en internationell jämförelsemätning arrangerad av IAEA.

Vid en endagsövning för gräsprovtagning deltog Strålsäkerhetsmyndighetens beredskapslaboratorier samt verksamhetsledare och provtagare från de frivilliga försvarsorganisationerna Svenska Lottakåren, Sveriges Bilkårers Riksförbund och Svenska Blå Stjärnan. I oktober arrangerade Strålsäkerhetsmyndigheten en strålskydds- och fältmätövning (Lärmät-09) med ca 100 deltagare. Dessa kom bl.a. från det nationella expertstödet, räddningstjänst, polis, och ambulanssjukvård samt Tullverket och Försvarsmakten. Övningen genomfördes på avspärrade områden på Södra skånska regementets (P7) övningsfält i Revingehed. Övningen omfattade samverkan och metodik för att praktiskt hantera olika radiologiska nödsituationer. Genom övningen

inleddes också samverkan med Statens kriminaltekniska laboratorium för att utveckla metoderna för kriminalteknisk analys i strålningsmiljö. Den nationella strålskyddsberedskapens operativa förmåga bedöms därmed ha vidmakthållits.

Strålsäkerhetsmyndigheten upprätthåller avtal med Göteborgs och Lunds universitet om långsiktig kompetensförsörjning för beredskap och strålskydd vid nukleära och radiologiska nödsituationer. Avtalen innebär finansiering av två universitetslektorstjänster. Under året har kursplaner och läromedel för undervisning inom ämnesområdet utvecklats. Två CPD-kurser (Continuous Professional Development) har genomförts avseende krisberedskap och strålskydd samt katastrofmedicinska mätinsatser för sjukhusfysiker.

Internationell samverkan

Strålsäkerhetsmyndigheten har under året fortsatt att utveckla den praktiska tillämpningen av konventionerna om ”tidig underrättelse och assistans i händelse av kärnteknisk olycka” inom ramarna för IAEA:s Action Plan. En slutrapport är framtagen: ”IAEA: International Action Plan for Strengthening the International Preparedness and Response System for Nuclear and Radiological Emergencies, Final Report”.

Tre observatörer från Strålsäkerhetsmyndigheten har deltagit vid övningen Empire 09 i USA. Scenariot i övningen var en attack med två smutsiga bomber. Övningen har givit Strålsäkerhetsmyndigheten värdefulla erfarenheter som kan bidra till att utveckla den nationella strålskyddsberedskapens operativa förmåga att hantera händelser med smutsiga bomber.

Strålsäkerhetsmyndigheten har också deltagit i det nordiska beredskapssamarbetet (NEP). En konkret effekt av samarbetet är vidareutvecklingen av NORMAN; en teknisk manual som beskriver hur de bilaterala avtalen mellan länderna, om tidig varning och informationsutbyte vid kärntekniska och radiologiska olyckor, ska tillämpas i praktiken.

Prestationstyp	Antal viktiga prestationer	Kostnad per prestationstyp
Tillsynsverksamhet	10	1 895
Samverkan och pådrivande verksamhet	3	25 869
Mätberedskap	2	8 266
Internationell samverkan	3	1 999
Summa	18	38 029

Redovisning av uppdrag och återrapporteringskrav

Organisationsstyrning

Information och kommunikation

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa väsentliga informations- och kommunikationsinsatser samt kostnader för dessa.

Redovisning

Ett omfattande rekryteringsarbete har genomförts på kommunikationsavdelningen för att fylla de fem vakanser som uppstått under året. Parallellt har avdelningen arbetat med att lägga grunden för det kommande arbetet. I det arbetet har till exempel en kommunikationspolicy, en kommunikationsstrategi och en webbstrategi arbetats fram.

Varumärkesarbete

Kommunikationsinsatser är viktiga för att myndigheten ska uppfattas som en vederhäftig och öppen myndighet med integritet. Planering och förberedelser har pågått för att följa upp det interna identitetsarbetet genom att koppla det även till de externa intressenterna. Bland annat har en redaktion bildats för att bättre kunna spegla aktualiteter inom myndighetens verksamhet såväl internt som externt. En broschyr som presenterar myndighetens verksamhet har också tagits fram.

Medieintresse

Medieintresset för myndigheten är fortsatt stort. Det handlar om allt från att Ringhals satts under särskild tillsyn till att frågan om solariers skadlighet satts i fokus.

Kommunikationsinsats	Kostnader (tkr)
Varumärkesarbete	2 858
Mediearbete	2 814
Summa	5 672

Avser direkta kostnader och kostnader för personal

Uppdrag

Rakel

Strålsäkerhetsmyndigheten ska inom myndighetens ansvarsområde verka för att aktörer med uppgifter inom samhällets krisberedskap ansluter sig till det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Arbetet ska ske i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Uppdragsredovisning

Myndighetens tekniska plattform inför ett operativt driftsättande av Rakel vid Strålsäkerhetsmyndigheten har etablerats under året. Driftsättning är planerad att genomföras under 2010. Aktiviteterna gentemot övriga aktörer har begränsats till visst erfarenhetsutbyte med länsstyrelser med kärntekniska anläggningar och viss teknksamverkan. På sikt bedöms införandet av Rakel underlätta samverkan med andra myndigheter och kärnkraftverken vid kriser och olyckor.

Regelförenkling

Strålsäkerhetsmyndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare, myndigheter och företag.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska inom sitt ansvarsområde bistå Regeringskansliet (Miljödepartementet) i arbetet med att ta fram underlag till regeringens handlingsplan för regelförenkling för företagen. I arbetet ingår bl.a. en redovisning av arten och inriktningen av det förenklingsarbete som bedrivs på myndigheten samt av förenklingsåtgärder.

Som ett led i mätningarna av företagens administrativa kostnader ska Strålsäkerhetsmyndigheten bistå Verket för näringslivsutveckling (fr.o.m. den 1 april 2009 Tillväxtverket) i arbetet med att mäta förändringar av myndighetens föreskrifter och allmänna råd som påverkar företagens administrativa kostnader.

Uppdragsredovisning

Strålsäkerhetsmyndigheten har den 15 december lämnat underlag till regeringens handlingsplan för regelförenkling (SSM 2009/3191). I underlaget redovisas hur myndigheten som en förberedelse för en översyn av Strålsäkerhetsmyndighetens författningssamling SSMFS, håller på att ta fram ett inriktningsdokument som bl.a. ska beskriva hur myndighetens föreskrifter ska bli effektivare, mer enhetliga och lättare att tillämpa. Underlaget innehåller även en redovisning av de regelförenklingsåtgärder som vidtagits under 2009.

Avgifter

Strålsäkerhetsmyndigheten ska senast den 15 oktober 2009 lämna förslag till nödvändiga justeringar av avgiftsnivåer i förordningen (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Uppdragsredovisning

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 13 oktober 2009 förslag till nödvändiga justeringar av avgiftsnivåerna i förordningen (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten till regeringen (SSM 2009/3844).

Säkerhetsläget vid de svenska kärnkraftverken

Strålsäkerhetsmyndigheten ska senast den 1 maj 2009 till regeringen redovisa säkerhets- och strålskyddsläget vid de svenska kärnkraftverken.

Uppdragsredovisning

Strålsäkerhetsmyndigheten redovisade den 30 april 2009 säkerhets- och strålskyddsläget vid de svenska kärnkraftverken till regeringen (SSM 2009/1823).

Utgiftsprognoser

Strålsäkerhetsmyndigheten ska redovisa utgiftsprognoser för 2009-2012 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna ska lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket. Prognoserna för prognostillfallen januari och februari ska liksom tidigare göras i utgiftstermer. Som en följd av övergången till kostnadsmässig avräkning av förvaltningsutgifter ändras principerna för prognoserna maj, juli och oktober. Vid dessa tillfällen ska prognoserna för myndighetens förvaltningsutgifter göras i kostnadstermer.

19 januari
26 februari
7 maj
30 juli
29 oktober

Strålsäkerhetsmyndigheten har lämnat utgiftsprognoser i Hermes vid ovanstående tidpunkter (SSM 2009/2826).

Svenska ordförandeskapet i EU

Strålsäkerhetsmyndigheten ska prioritera att fortlöpande bistå Regeringen i förberedelserna och genomförandet av det svenska ordförandeskapet i EU:s råd andra halvåret 2009 både när det gäller sakfrågor och praktiska frågor inom myndighetens ansvarsområde.

Strålsäkerhetsmyndigheten har bistått regeringen genom stöd till och deltagande i rådsarbetsgruppen för atomfrågor. Detta har omfattat frågor som rör import av jordbruksprodukter från tredje land kontaminerade med radioaktiva ämnen till följd av Tjernobylolyckan, förhandlingsmandat för Kommissionen om ett reviderat avtal mellan Euratom och Kanada, förhandlingsmandat för Kommissionen om ett avtal mellan Euratom och Ryssland, rådsslutsatser om kärnsäkerhet och hantering av radioaktivt avfall, samt rådsslutsatser om försörjningstrygghet av radioaktiva isotoper för medicinskt bruk. Strålsäkerhetsmyndigheten har vidare stöttat ambassaden i Wien, både personellt och i sak, inför och under ordförandeskapet med särskilda insatser under IAEA:s generalkonferens

Kompetensförsörjning

Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

3 kap. Resultatredovisning

3 § Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (F. 2008:747)

Inriktning för 2009

Myndighetens etableringsarbete har fortsatt under året. Inriktningen har varit

- En modern administration ska utvecklas med utgångspunkt i den förvaltningspolitiska propositionen
- Strategier för kompetensförsörjning ska utvecklas
- En kompetensförsörjningsplan ska tas fram
- Rekrytering av nya medarbetare ska fortsätta
- Självservice inom ramen för personalsystem ska utvecklas

Måluppfyllelse

Utifrån den inriktning som lades fast för 2009 bedömer Strålsäkerhetsmyndigheten att måluppfyllelsen är godtagbar. Myndigheten har bemannats med den kompetens som planerats under 2009. Även under 2010 kommer bemanningsarbetet att fortgå utifrån de förstärkningar som regeringen tillfört myndigheten. Under 2010 kommer kompetensläget i myndigheten att utredas utifrån det uppdrag som tilldelats myndigheten i regleringsbrevet för 2010.

Attrahera, rekrytera och introducera kompetens

De kompetens- och resursmässiga aspekterna på säkerhet och tillsynen inom strålsäkerhetsområdet är en stor utmaning. Om det inte finns tillräckligt antal personer med rätt kompetens i landet uppstår konkurrens och myndigheten riskerar att få svårigheter att attrahera och behålla den kompetens som är nödvändig. Denna konkurrens är speciellt märkbar inom det kärntekniska området mot bakgrund av kärnkraftsindustrins stora investeringar och behov av kompetens. Detta kräver bland annat att myndigheten måste vara känd och etablerad som en bra arbetsplats med stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter. Därför har, vid ett flertal tillfällen, särskilda informationssatsningar gjorts i media, vilket haft en positiv effekt.

Huvudfokus för kompetensförsörjningen har varit att bemanna myndigheten med den kompetens som behövs och stora rekryteringsinsatser har gjorts. Det omfattande rekryteringsbehov som fanns vid bildandet av myndigheten har tillgodosetts och myndigheten har därutöver påbörjat en viss resursförstärkning. Dessutom har ersättningsrekryteringar för en personalomsättning på fem procent skett.

Under året har 47 nya medarbetare (23 kvinnor och 24 män) börjat och vid årsskiftet 2009/2010 pågår ytterligare 14 rekryteringar. I allt väsentligt har rekryteringsarbetet gått bra och myndigheten har kunnat anställa medarbetare med den kompetens som krävs. Till några specialistbefattningar har det dock varit svårt att hitta rätt kompetens. För att ge ett bra mottagande har introduktionsprogram med fadderskap vidareutvecklats. En introduktionsutbildning har också anordnats under första anställningsåret med information om myndighetens verksamhet, rollen som statstjänsteman och myndighetens värdegrunder.

Myndigheten har under året också arbetat med att ta fram en långsiktig inriktning för kompetensförsörjningen. Arbetet kommer att fortsätta under 2010. Parallellt med det arbetet har en kompetensförsörjningsplan tagits fram för de kommande två åren. Planen innehåller ett stort antal åtgärder och aktiviteter som ska genomföras 2010–2011 och bidra till myndighetens möjlighet att attrahera, rekrytera och behålla kompetens. En modell för systematisk kompetensanalys har beslutats och informations- och utbildningsinsatser har genomförts för chefer och medarbetare.

Utveckla och behålla kompetens

Under året har drygt 1 000 dagar satsats på kompetensutveckling – i genomsnitt 4 dagar/anställd.

Ledningsutveckling

Under våren avslutades ett utvecklingsprogram för ledningsgruppen. Programmet har bidragit till att ledningsgruppens medlemmar fått en gemensam bild av uppdraget och ökad förståelse för rollen och vad som förväntas av var och en.

Ett långsiktigt utvecklingsprogram för samtliga chefer har tagits fram och påbörjats. Syftet är att integrera värdegrunden och skapa en plattform för ett gemensamt aktivt ledarskap och stärka de förmågor som identifierats i den kompetensprofil för chefer som tagit fram. Programmet sträcker sig över 2010 och målet är att öka förmågan att leda, påverka och gemensamt förändra samt driva mot identifierade behov.

Gemensamma utbildningsinsatser

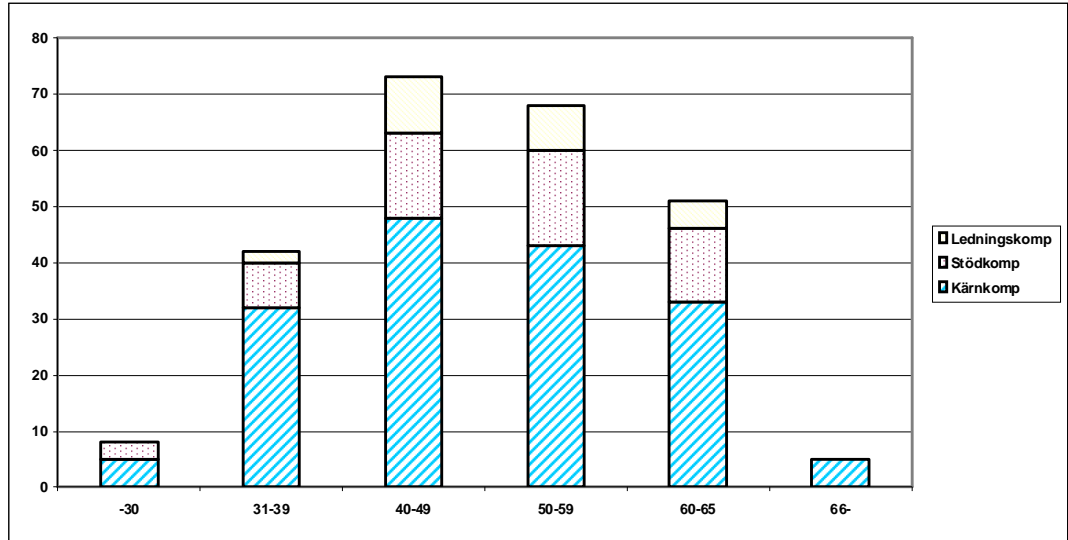
Ett fyrtiotal myndighetsgemensamma utbildningstillfällen har genomförts under året i form av föreläsningar, workshops, introduktionsutbildningar och utbildningar för stöd till kärnverksamheten. Ett av målen för kompetensutvecklingen har varit att på ett effektivt sätt introducera alla nya medarbetare i verksamheten.

De introduktionsutbildningar om myndighetens verksamhetsområden, som påbörjades förra året, har slutförts. Särskilda introduktionsutbildningar har genomförts för de nyanställda, dels i myndighetens verksamhet, dels i vad det innebär att vara anställd i statsförvaltningen. Ett flertal kortare utbildningar har genomförts för de anställda i hur man använder de nya system som introducerats under året, t.ex. reseräkningssystem, elektronisk fakturahantering och egenrapportering.

Personalstruktur

Anställda

Den 31 december 2009 hade myndigheten 247 anställda. Av dessa var tio långtidstjänstlediga. Medelåldern var 49 år.

Tabell kompetens kategorier – Åldersgrupper fördelat på kärn-, lednings- och stödkompetens

Jämställdhet och mångfald

Av Strålsäkerhetsmyndighetens anställda är 43 procent kvinnor. Fördelat på kompetenskategorier utgör ledningskompetensen av 36 procent kvinnor, kärnkompetensen av 34 procent kvinnor och stödkompetensen av 70 procent kvinnor.

Målet för jämställdhets- och mångfaldsarbetet har varit att främja lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Fokus i de planerade åtgärderna har varit att nå det uppsatta målet genom att chefer löpande uppmärksammat kvinnors och mäns möjligheter att förena förvärvsarbete och föräldraskap, beaktat diskrimineringsgrunderna vid rekrytering samt vid fördelning av arbetsuppgifter. En lönekartläggning genomfördes i samband med årets lönerevision, vilket resulterade i att sju kvinnors löner korrigerades.

Kompetenskategori	Kvinnor		Män	
	Antal	Medelålder	Antal	Medelålder
Ledningskompetens	9	50	16	51
Kärnkompetens	57	45	109	51
Stödkompetens	39	49	17	50
Totalt	105	48	142	51

Antal anställda, könsfördelning och medelålder i de olika kompetenskategorierna.

Av de nyrekryterade medarbetarna är 49 procent kvinnor med en medelålder av 39 år. Medelåldern för både män och kvinnor är 40 år. Fördelat på kom-

petens kategorier utgörs årets rekryteringar av 72 procent kärnkompetens, 21 procent stödkompetens och 6 procent ledningskompetens.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Processen för arbetsmiljöutveckling har vidareutvecklats under året med fler stödjande policyer och rutiner. En omfattande arbetsmiljöplan har genomförts och följts upp under arbetsmiljökommittémötena. Bl.a. har arbetsmiljöutbildningar genomförts för chefer med syfte att stödja chefers arbetsmiljöansvar, ett arbete som kommer att fortsätta under 2010. Företagshälsovården har fungerat som ett stöd i dessa utbildningar och även i de fyra skyddsronder med inriktning på ergonomi som genomförts. En av inriktningarna i arbetsmiljöarbetet under året har varit att komma till rätta med de ventilations-, luft- och temperaturproblem som finns i stora delar av myndighetens kontorslokaler. Arbetet kommer att fortsätta under 2010.

Under hösten genomfördes en enkät för att följa upp den enkät som organisationskommittén genomförde i de båda tidigare myndigheterna. Den första enkäten syftade till att förstå och ta till vara medarbetarnas syn på utmaningar och möjligheter kopplat till sammanläggningen. Höstens enkät syftade till att undersöka ”hur har det blivit”. Resultatet har bland annat använts för att forma det fortsatta identitetsarbetet, vidareutvecklingen av det administrativa stödet och avdelningsvisa insatser.

Sjukfrånvaro

Trots en något ökad sjukfrånvaro är den fortfarande på en mycket låg nivå. Under året har tio tillbud/olycksfall anmälts varav sex varit färdolycksfall. Två olycksfall resulterade i ett par dagars sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig tid		
	2008	2009
Totalt	1,31	1,73
Andelen långtidssjukskrivna (60 dagar eller längre) av total sjukfrånvaro	13,11	39,48
Kvinnor	1,78	2,57
Män	1,01	1,17
Anställda – 29 år		1,07
Anställda 30–49 år	1,23	1,23
Anställda 50 år -	1,44	2,17
Män 30–49 år	1,04	0,92
Män 50 år -	1,00	1,31
Kvinnor 30–49 år	1,46	1,60
Kvinnor 50 år -	2,39	3,88

Myndighetens förvaltning

Etablering

Det etableringsarbete som startade under 2008 har fortsatt under 2009. Ett stort arbete har genomförts för att anpassa och utveckla myndighetens stödssystem, lokaler och rutiner. Fortfarande återstår en rad åtgärder innan myndigheten är helt etablerad. Alla verksamhetskritiska system är på plats, men många av dessa behöver vidareutvecklas.

Myndighetens identitetsarbete

Vid myndighetsstarten påbörjades ett arbete med att skapa en gemensam identitet i myndigheten. Under 2008 låg fokus i identitetsarbetet på att formulera en vision och en verksamhetsidé för myndigheten samtidigt som vi arbetade fram en gemensam värdegrund som uttrycker hur vi ska arbeta och hur vi vill uppfattas. Våra värdeord vederhäftighet, integritet och öppenhet ska präglade allt vårt arbete.

Under 2009 har identitetsarbetet fokuserat dels på att omsätta värdeorden i det dagliga arbetet och dels i ett s.k. varumärkesarbete. Förankringen av värdegrunden sker bl.a. genom dilemmadiskussioner i frågor där regler inte ger svar, när intuition inte räcker eller när olika värderingar krockar och en avstämning behöver göras. Varumärkesarbetet handlar om att få omvärlden att uppfatta oss på sätt som vi vill bli uppfattade – att se till att i alla externa kontakter kommunicera myndighetens identitet.

Effektiv och modern förvaltning

Som ett led i utvecklingen av en effektiv och modern förvaltning har elektroniska stödssystem för fakturahantering, reseräkningar och egenrapportering av lönehändelser direkt till PA-systemet införts. Införandet har medfört effektivare hantering, minskat pappersflöde och färre blanketter. Införandet har inneburit omfattande informations- och utbildningsinsatser men också utvecklat kompetensen hos stödfunktionerna.

Som stöd för myndighetens verksamhetsplanering och uppföljning har ett elektroniskt verktyg införts. Systemet är uppbyggt enligt hur verksamheten styrs och ger en tydlig bild av de uppdrag och aktiviteter som gäller för året och hur ansvaret är fördelat. Verktöget är tillgängligt för hela organisationen och ger möjlighet till ständigt aktuell information.

Myndighetens verksamhetsstyrning

Strålsäkerhetsmyndigheten är certifierad enligt ISO 9001, ISO 14001 och Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2001:1. Arbetet med att beskriva och utveckla myndighetens processer och därigenom skapa enhetliga arbetssätt har bedrivits under året. Fokus i arbetet har legat på att utveckla och beskriva hur myndigheten styrs och hur myndigheten ska bedriva tillsyn. En förstudie har genomförts i syfte att bedöma möjligheterna att certifiera myndigheten inom informationssäkerhetsområdet enligt ISO 27001.

Myndighetens föreskrifter och övrig reglering

I början av 2009 avslutades myndighetens arbete med att föra över de gamla myndigheternas föreskrifter till Strålsäkerhetsmyndighetens författningssamling (SSMFS). Den nya författningssamlingen började gälla från och med den 1 februari 2009.

Strålsäkerhetsmyndigheten har åtalsanmält flera fall av misstänkta brott mot bestämmelser på strålsäkerhetsområdet. Anmälningarna har ytterst sällan lett till att åtal väckts. En anledning till detta kan vara brister i regelverkets utformning. Då Strålsäkerhetsmyndigheten har att övervaka dessa reglers effektivitet, är bristen på domstolspraxis ett bekymmer för myndigheten. Utan vägledande avgöranden är det mycket svårt att ta fram relevanta förslag till förändringar av straffbestämmelserna. För att eventuellt få fram bättre underlag har Strålsäkerhetsmyndigheten under året begärt överprövning av två beslut av åklagare att inte driva anmälda överträdelser till åtal. Mot denna bakgrund är det mycket viktigt för myndigheten att Utredningen om en samordnad reglering på kärnteknik- och strålskyddsområdet (M 2008:05) ger frågor om sanktioner och annan uppföljning av misstänkta regelbrott hög prioritet i sitt fortsatta arbete.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Indelning enligt resultatredovisningen		Intäkter	Kostnader
Säker kärnkraft	Intäkter av anslag	97 223	
	Övriga intäkter	1 154	
		98 376	98 376
Strålskydd	Intäkter av anslag	23 335	
	Övriga intäkter	1 800	
		25 135	25 135
Radioaktiva ämnen och avfall	Intäkter av anslag	64 758	
	Övriga intäkter	7 534	
		72 292	72 292
Nukleär icke-spridning	Intäkter av anslag	13 314	
	Övriga intäkter	62	
		13 376	13 376
Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland	Intäkter av anslag	10 436	
	Övriga intäkter	1 906	
		12 341	12 341
Reformsamarbete i Östeuropa	Intäkter av anslag	8 436	
	Övriga intäkter	1 829	
		10 264	10 264
Miljöövervakning	Intäkter av anslag	18 623	
	Övriga intäkter	595	
		19 218	19 218
Mätteknik	Intäkter av anslag	7 473	
	Övriga intäkter	915	
		8 388	8 388
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar	Intäkter av anslag	27 379	
	Övriga intäkter	28 934	
		56 314	56 314
Övrig verksamhet, internationell samordning och verksamhetsövergripande forskning	Intäkter av anslag	6 358	
	Övriga intäkter	-1 313	
		5 045	8 203
Totala intäkter och kostnader	Intäkter av anslag	277 334	
	Övriga intäkter	43 416	
		320 750	323 908

Avgiftsbelagd verksamhet

Verksamhet där intäkterna disponeras

Verksamhet	Ack. +/- ing 2008	Intäkter 2009	Kostnader 2009	+/- 2009	Ack. +/- utgå. 2009
Avgiftsbelagd verksamhet					
Uppdragsverksamhet	-271	1 742	-2 430	-689	-959
Utbildning	-336	1 000	-1 116	-116	-452
Övrig tillståndsprövning	466	1 479	-3 832	-2 353	-1 888
Summa	-141	4 221	-7 379	-3 158	-3 299

I årsredovisning för 2008 redovisades felaktigt - 1 183 som ackumulerat resultat för uppdragsverksamheten.

Verksamhet där intäkterna ej disponeras

Verksamhet	Ink titel	Ack. +/- ing 2008	Intäkter 2009	Kostnader 2009	+/- 2009	Ack. +/- utgå. 2009
Offentligrättslig verksamhet						
Kärnteknisk verksamhet	2551	9 182	267 154	-240 217	26 937	36 119
Icke kärnteknisk verksamhet	2511	-5 178	13 661	-17 205	-3 544	-8 722
Summa		4 004	280 815	-257 422	23 393	27 397

Av intäkterna avser ca 20 000 tkr verksamhet på Länsstyrelser och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2008 och tidigare Statens Räddningsverk)

3. Finansiell redovisning

Resultaträkning

Avser (tkr)	Not	2009	2008 1/7 - 31/12
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		277 334	150 127
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	8 371	5 864
Intäkter av bidrag	2	33 339	28 501
Finansiella intäkter	3	1 706	880
= <i>Summa</i>		320 750	185 372
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-179 596	-75 091
Kostnader för lokaler		-18 942	-11 686
Övriga driftkostnader	5	-115 612	-80 609
Finansiella kostnader	6	-1 343	-1 600
Avskrivningar och nedskrivningar		-8 415	-9 779
= <i>Summa</i>		-323 908	-178 765
Verksamhetsutfall		-3 158	6 607
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	7	280 815	130 400
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-284 028	-195 583
= <i>Saldo</i>		-3 213	-65 183
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		86 393	32 211
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		5 687	1 070
Övriga medel för finansiering av bidrag		363	92
Lämnade bidrag	8	-92 443	-33 373
= <i>Saldo</i>		0	0
Årets kapitalförändring	9	-6 371	-58 576

Balansräkning

Avser (tkr)	Not	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillg.	10	6 906	7 331
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	31 535	17 459
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	26 889	8 001
Beredskapstillgångar	13	5 599	41 463
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		<i>64 023</i>	<i>66 923</i>
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	14	1 045	958
Fordringar			
Kundfordringar		4 225	3 359
Fordringar hos andra myndigheter		8 097	11 222
Övriga fordringar		3 976	149 766
<i>Summa fordringar</i>		<i>16 298</i>	<i>164 347</i>
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	5 513	4 558
Upplupna bidragsintäkter	16	1 917	2 037
Övriga upplupna intäkter	17	3 420	3 932
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>		<i>10 850</i>	<i>10 527</i>
Avräkning med statsverket	18	24 611	-186 801
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		0	69 319
Kassa, plusgiro och bank		214	5
<i>Summa kassa och bank</i>		<i>214</i>	<i>69 324</i>
SUMMA TILLGÅNGAR		123 947	132 609

Balansräkning

Avser (tkr)	Not	2009-12-31	2008-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	19	5 599	5 599
Balanserad kapitalförändring	20	-65 324	-19 687
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	-6 371	-58 576
<i>Summa myndighetskapital</i>		-67 095	-72 664
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	269	523
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	22	29 892	32 484
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		7 292	0
Skulder till andra myndigheter	23	6 069	14 327
Leverantörsskulder	23	17 205	30 728
Övriga skulder		3 514	3 646
<i>Summa skulder m.m.</i>		63 972	81 185
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	15 307	13 656
Oförbrukade bidrag	25	39 658	42 277
Övriga förutbetalda intäkter	26	70 837	67 632
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>		125 802	123 565
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		123 947	132 609
ANSVARSFÖRBINDELSER		inga	inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag	Benämning	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Nettoutgifter	Utgående överföringsbelopp
06 03:1,1	Strålsäkerhetsmynd - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	27	10 074	212 873	0		-7 395	215 552	-216 497	-945
06 03:1,2	Forskning, <i>Ramanslag</i>	28	0	90 000	0		0	90 000	-84 431	5 569
06 03:2,4	Avv. mynd. SSI o SKI - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	29	0	0	500		0	500	-304	196
06 34:1,5	SSI- del till SSM, <i>Ramanslag</i>	30	0	0	-324		0	-324	0	-324
06 34:02,4	Förvaltkostn - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	10	0	0	-647		0	-647	0	-647
06 34:03,4	Kärnsäkhforskn - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	32	0	0	641		-641	0	0	0
20 01 04:2	Sanering o återställ - del till SSM, <i>Ramanslag</i>	33	904	2 700	3		-877	2 730	-982	1 748
20 01:14,8	Int. Milj samarb Rys - del till Strålsäkerhetsmyndigheten <i>Ramanslag</i>	34	7 846	48 500	0		0	56 346	-49 120	7 226
07 02:1,10	Kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa, <i>Ramanslag</i>	35	3 676	18 000	18		-3 352	18 342	-15 073	3 269
26 01:4,94	Strålsäkerhetsmyndigheten, <i>Ramanslag</i>	36	0	0	0	2 165	0	2 165	-2 165	0
Summa			22 500	372 073	191	2 165	-12 265	384 664	-368 572	16 092

Anslagsredovisning

Redovisning mot inkomsttitel

Titel	Benämning	Beräknat	
		Not belopp	Inkomster
2511	Icke kärnteknisk verksamhet	11 300	13 663
2551	Kärnteknisk verksamhet	269 000	270 365
Summa		280 300	284 028

Redovisning mot bemyndiganden

Anslag	Benämning	Tilldelad bemyndigande ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden per år		
					År 2010	År 2011	År 2012
06 03:1,2	Strålsäkerhetsmyndigheten	59 000	47 681	41 781	29 146	10 735	1 900
07 02:1,10	Reformarbete i Östeuropa	6 000	0	560	560	0	0
20 01:14,8	Intern. miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland	30 000	8 475	4 818	4 789	29	0

Anslagsredovisning

Finansiella Villkor (tkr)

Anslag 06 03:1,1		Villkor	Utfall
SSM ska betala totalt 400 tkr till MSB som abonnemangsvgift för Rakel.		400	400
Av anslagsposten får högst 4 miljoner kr utbetalas till andra myndigheter, landsting, kommuner och frivilligorganisationer för att täcka kostnader i samband med			
hälsoupplysning om UV-strålningens risker		4 000	900
Utöver det belopp som balanserats från föregående budgetår får högst 1,2 miljoner kr utbetalas för stödprogram till Internationella atomenergiorganet (IAEA)		Balanserat 0 Enligt regleringsbrev 1 200 Totalt 1 200	846
Anslagskredit		11 206	0
Låneram enligt 20 § budgetlagen		55 000	29 892
Räntekontokredit enligt 21 § budgetlagen*		15 000	15 135
Vid allvarlig radiologisk olycka får SSM disponera ytterligare räntekontokredit på			
högst 10 miljoner kr		10 000	0
Anslag 06 03:1,2		Villkor	Utfall
Från anslaget ska medel för de lokala säkerhetsnämnderna vid Barsebäcks, Forsmarks, Oskarshamns och Ringhals kärnkraftverk samt vid Studsvik AB:s forskningsanläggning utbetalas med högst 400 tkr per nämnd.		2 000	1 800
Anslag 20 01:14,8		Villkor	Utfall
Administration och samordning		5 000	2 606
Anslag 07 02:1,10		Villkor	Utfall
Samarbete med Georgien och Armenien		3 000	2 308
Förvaltningskostnader		4 500	1 022

*Räntekontokrediterna överskreds i december 2009

Tilläggsupplysningar

Kommentarer till noter

Belopp i tkr där annat ej anges.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Eftersom SSM bildades 1 juli 2008 blir jämförelsen mellan åren 2008 och 2009 ej relevant.

SSM har under året övergått till kostnadsmässig anslagsavräkning enligt förändring i Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Betalningsvägar

SSM har två betalningsflöden. SCR-flödet som ej är räntebärande och ränte-flödet.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2010-01-11) redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Fordringar och skulder i utländsk valuta har tagits upp till balansdagens kurs.

Som periodavgränsningspost bokförs händelser med belopp överstigande 20 tkr.

Värdering av varulager

Varulagret är värderat till anskaffningsvärdet.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr, med undantag för förbättringsutgifter på annans fastighet och immateriella anläggningstillgångar där anskaffningsvärdet skall vara lägst 100 tkr, och en ekonomisk livslängd på minst tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Objekt som utgör en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 20 tkr klassificeras även som anläggningstillgång.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningen beräknas utifrån den månad då tillgången tas i bruk.

SSM tillämpar vanligtvis följande avskrivningstider, men gör en bedömning av varje anläggningstillgångs ekonomiska livslängd vid inköpstillfället.

Tillgångsslag:	Avskrivning i antal år
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10 år
Datorer med kringutrustning	3 år
Kontorsmaskiner	5 år
Beredskapstillgångar	avskrivs ej
Övriga inventarier	5 år

SSM avviker från den av ESV rekommenderade (allmänna råd till 5 kap. 4 § FÅB) ekonomiska livslängden för datorer. SSM redovisar inte bärbara datorer samt tillbehör till dessa som anläggningstillgångar utan kostnadsför dem direkt. Anledningen till detta är att utrustningen inte har en ekonomisk livslängd uppgående till 3 år, p.g.a. det extra slitage som användningen medför.

Sjukfrånvaro

Uppgift om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom finns i resultatredovisningens avsnitt "Kompetensförsörjning".

Uppgifter om ledande befattningshavare

	Lön, andra skattepliktiga förmåner (tkr)
Ann-Louise Eksborg, Generaldirektör SSM	1 137
Ordförande Strålsäkerhetsmyndighetens insynsråd	
Ledamot Sveriges meteorologiska och hydrologiska instituts insynsråd	
Ledamot i Arbetsgivarverkets styrelse	
Ledamot Miljömålsrådet	
Ordförande Strålsäkerhetsmyndighetens delegation för frågor om finansiering av hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet	

Uppgifter om Strålsäkerhetsmyndighetens insynsråd

	Lön, andra skattepliktiga förmåner (tkr)
Anne-Li Fiskesjö, länsråd, Länssyrelsen i Kalmar län Ledamot i Tillsyns- och föreskriftsrådet	3
Annbritt Ulfgren, kommundirektör, Varbergs kommun	4
Kristin Oretorp, företagsrådgivare (c)	3
Peter Jeppsson, riksdagsledamot (s)	4
Ola Karlsson, oppositionsråd (m)	4
Vice ordf. i Länsstrafiken i Örebro län AB	
Ledamot i Länsstrafiken i Örebro län förvaltnings AB	
Ledamot i Länsstrafiken i Mälardalen AB	
Ledamot i Mälardalstrafik AB	
Ledamot i Tåg i Bergslagen	
Ledamot i Örebro läns landstings förvaltnings AB	
Ledamot i Länsstyrelsens i Örebro län insynsråd	
Eva Axne, ämnesansvarig, Transportstyrelsen	4

Noter (tkr)

	2009	2008
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av utbildning (§ 4)	58	412
Intäkter av konsultuppdrag (§ 4)	2 030	478
Intäkter av offentligrättsliga avgifter (§ 3)	1 500	3 115
Intäkter av uppdragsverksamhet	4 098	1 809
Realisationsvinster (anläggningstillgångar)	591	0
Övriga intäkter	<u>94</u>	<u>50</u>
	8 371	5 864
Not 2 Intäkter av bidrag	33 339	28 501
Varav:		
<i>Bidrag från statliga myndigheter:</i>		
MSB	26 107	21 732
Kärnavfallsfonden	6 489	2 554
UD	0	1 511
SIDA	2 202	481
SWEDAC	<u>64</u>	<u>32</u>
	34 862	26 310
<i>Bidrag från övriga:</i>		
EU	-1 523	2 004
Övriga	<u>0</u>	<u>187</u>
	-1 523	2 191
Not 3 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	614	257
Övriga ränteintäkter	0	5
Kursvinster	1 085	617
Övriga intäkter	<u>7</u>	<u>1</u>
	1 706	880
Not 4 Kostnader för personal		
Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, pensions- premier och avg. enl. lag och avtal	-111 392	-47 529
Övriga personalkostnader	<u>-68 204</u>	<u>-27 562</u>
	-179 596	-75 091
Not 5 Övriga driftkostnader		
Realisationsförluster (anläggningstillgångar)	-1 213	-477
Övriga driftkostnader	<u>-114 399</u>	<u>-80 132</u>
	-115 612	-80 609
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader räntekonto i RGK	0	-4
Räntekostnader på lån i RGK	-217	-569
Övriga räntekostnader	-50	-36
Kursförluster	-954	-987
Övriga finansiella kostnader	<u>-122</u>	<u>-4</u>
	-1 343	-1 600

	2009	2008
Not 7 Intäkter av avgifter mm som myndigheten ej disponerar		
Intäkter avseende kärnteknisk verksamhet	267 154	130 366
Intäkter avseende icke kärntekniks verksamhet	<u>13 661</u>	<u>34</u>
	280 815	130 400
 Not 8 Lämnade bidrag		
SSM betalar bidrag till olika forskningsprojekt inom högskolor och universitetssektorerna, samt till projekt i Ryssland, Ukraina, Georgien och Armenien.		
 Not 9 Årets kapitalförändring		
Kapitalförändringen består av periodiseringar i Uppbörds- och Transfereringsavsnitten samt resultat i Uppdragsverksamheterna.		
Offentligrättsliga avgifter	-3 213	-65 183
Uppdragsverksamhet (öst)	-689	-86
Utbildning	-116	-194
Övrig tillståndsprövning	-2 353	-479
Periodiseringar (förvaltning)	<u>0</u>	<u>7 366</u>
	-6 371	-58 576
 Not 10 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	9 571	4 427
Omklassificeringar	1 100	-819
Utrangering	-943	-306
Årets anskaffningar	<u>1 324</u>	<u>6 269</u>
Akkumulerat anskaffningsvärde	11 052	9 571
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 240	-2 596
Omklassificeringar	-798	679
Utrangering	943	192
Årets avskrivningar	<u>-2 051</u>	<u>-515</u>
Akkumulerade avskrivningar	-4 146	-2 240
 Bokfört värde	6 906	7 331
 Not 11 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	22 554	40 820
Omklassificeringar	18 425	-18 665
Utrangering	-437	-567
Årets anskaffningar	<u>0</u>	<u>966</u>
Akkumulerat anskaffningsvärde	40 542	22 554
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 095	-7 823
Omklassificeringar	-2 813	2 746
Utrangering	437	451
Korrigeringar	81	0
Årets avskrivningar	<u>-1 617</u>	<u>-469</u>
Akkumulerade avskrivningar	-9 007	-5 095
 Bokfört värde	31 535	17 459

	2009	2008
Not 12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	35 808	37 898
Omklassificeringar	41 801	0
Utrangering	-13 997	-3 293
Nedskrivning	-1 095	0
Korrigering	249	0
Årets anskaffningar	<u>5 953</u>	<u>1 203</u>
Akkumulerat anskaffningsvärde	68 719	35 808
Ingående ackumulerade avskrivningar	-27 806	-28 648
Omklassificeringar	-22 749	0
Utrangering	13 023	3 047
Nedskrivning	676	0
Korrigering	-81	0
Årets avskrivningar	<u>-4 893</u>	<u>-2 205</u>
Akkumulerade avskrivningar	-41 830	-27 806
Bokfört värde	26 889	8 002
Not 13 Beredskapstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	69 030	42 920
Omklassificeringar	-61 325	19 483
Utrangering	-1 905	0
Korrigering	-201	0
Årets anskaffningar	<u>0</u>	<u>6 627</u>
Akkumulerat anskaffningsvärde	5 599	69 030
Ingående ackumulerade avskrivningar	-27 567	-17 554
Omklassificeringar	26 360	-3 424
Utrangering	1 207	
Årets avskrivningar	<u>0</u>	<u>-6 589</u>
Akkumulerade avskrivningar	0	-27 567
Bokfört värde	5 599	41 463
Not 14 Varulager		
Ingående saldo	958	18
Årets inköp	3 320	2 284
Årets försäljning	<u>-3 233</u>	<u>-1 344</u>
Utgående saldo	1 045	958
Varulagret består av Rikskuponger och Arlanda Express-biljetter		
Not 15 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	4 482	4 332
Övriga förutbetalda kostnader	<u>1 031</u>	<u>225</u>
	5 513	4 557

	2009	2008
Not 16 Upplupna bidragsintäkter		
SIDA	1 670	0
EU	247	1 773
Övriga upplupna bidragsintäkter	<u>0</u>	<u>264</u>
	1 917	2 037
Not 17 Övriga upplupna intäkter		
Uppdragsverksamhet öst	3 420	3 744
Övriga upplupna intäkter	<u>0</u>	<u>188</u>
	3 420	3 932
Not 18 Avräkning statsverket		
<i>Uppbörd</i>		
<i>Ingående balans</i>	-195 599	-71
Justerad ingående balans (utredningskonto)	2 394	0
Redovisat mot inkomsttitel	-284 028	-195 582
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	<u>474 990</u>	<u>54</u>
<i>Skulder avseende Uppbörd</i>	-2 243	-195 599
 <i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
<i>Ingående balans</i>	16 250	306
Redovisat mot anslag	65 480	30 947
Medel hänförliga till transfereringar som betalats till icke räntebärande flöde	<u>-81 231</u>	<u>-15 003</u>
<i>Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	499	16 250
 <i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
<i>Ingående balans</i>	-9 846	228
Redovisat mot anslag	303 093	151 390
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-305 038	-161 464
Återbetalning av anslagsmedel	<u>8 138</u>	<u>0</u>
<i>Skulder avs anslag i räntebärande flöde</i>	-3 653	-9 846
 <i>Fordran avseende sem.löneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
<i>Ingående balans</i>	11 691	0
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	<u>-1 682</u>	<u>0</u>
<i>Fordran avseende sem.löneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	10 009	0
 <i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</i>		
<i>Ingående balans</i>	2 394	1 306
Justerad ingående balans (utredningskonto)	-2 394	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	528 308	1 142
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-114 550	-15 003
Betalningar hänförliga till anslag/inkomsttitlar	-393 759	14 949
<i>Saldo</i>	19 999	2 394
 <i>Belopp under utredning</i>	<u>0</u>	<u>2 394</u>
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto i riksbanken</i>	19 999	2 394
Saldo Avräkning med statsverket	24 611	-186 801

	2009	2008
Not 19 Statskapital	5 599	5 599
Statskapital består av anslagsmedel som använts för att finansiera inköp av jodtabletter.		
Not 20 Balanserad kapitalförändring		
Offentligrättsliga avgifter	-65 183	0
Uppdragsverksamhet (öst)	-271	-1 325
Utbildning	-336	0
Övrig tillståndsprovning	466	944
Periodiseringar (förvaltning)	<u>0</u>	<u>-19 306</u>
	-65 324	-19 687
Not 21 Avsättningar till pensioner		
<i>Ingående avsättning</i>	523	691
Årets pensionskostnad	137	0
Årets utbetalningar	<u>-390</u>	<u>-168</u>
<i>Utgående avsättning</i>	270	523
Not 22 Lån i Riksgälden		
Beviljad låneram för anläggningstillgångar	55 000	42 000
Ingående balans	32 484	27 549
Nyupptagna lån	2 082	8 631
Amorteringar	<u>-4 674</u>	<u>-3 696</u>
Utgående balans	29 892	32 484
Not 23 Skulder till andra myndigheter, leverantörsskulder		
Föranlett av stora förändringar i ekonomisystem 1 januari 2010 har leverantörsskulder betalats i förtid.		
Not 24 Upplupna kostnader		
Semester- och löneskuld inkl soc avgifter	14 368	12 364
Övriga upplupna kostnader	<u>939</u>	<u>1 292</u>
	15 307	13 656
Not 25 Oförbrukade bidrag		
MSB, finansiering av anläggningstillgångar	35 731	35 865
SIDA	2 721	4 809
Övriga upplupna bidragsintäkter	<u>1 206</u>	<u>1 603</u>
	39 658	42 277
Not 26 Övriga förutbetalda intäkter		
Förutbetalda intäkter från Kärnkraftverken (kv 1 2010)	68 394	65 183
Övriga förutbetalda intäkter	<u>2 443</u>	<u>2 449</u>
	70 837	67 632
Not 27 Anslag 06 3:1 ap1, Strålsäkerhetsmynd - del till SSM		
Regeringsbeslut nr 53, M2008/4792/A (2008-12-18)		
Not 28 Anslag 06 3:1 ap2, Forskning		
Regeringsbeslut nr 53, M2008/4792/A (2008-12-18)		

	2009	2008
Not 29	Anslag 06 3:2 ap4, Avv. mynd. SSI o SKI - del till SSM	
	Regeringsbeslut nr 30, M2009/2829/Mk (2009-07-16)	
Not 30	Anslag 06 34:1 ap5 (2008), SSI	
	Regeringsbeslut nr 53, M2008/4792/A (2008-12-18)	
Not 31	Anslag 06 34:2 ap4 (2008), SKI: Förvaltningskostnader	
	Regeringsbeslut nr 53, M2008/4792/A (2008-12-18)	
Not 32	Anslag 06 34:3 ap4 (2008), SKI: Kärnsäkerhetsforskning	
	Regeringsbeslut nr 53, M2008/4792/A (2008-12-18)	
Not 33	Anslag 20 1:4 ap2 Sanering och återställning av förorenade områden	
	Regeringsbeslut nr 66, M2008/4727/A (2008-12-18)	
Not 34	Anslag 20 1:14 ap8, Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland	
	Regeringsbeslut nr 53, M2008/4792/A (2008-12-18)	
Not 35	Anslag 07 2:1, ap10 Reformsamarbete i östeuropa	
	Regeringsbeslut nr 111:3, UF2008/14589/USTYR	
Not 36	Anslag 26 1:4 ap94, Övergångseffekter av kostnadsmässig avräkning	
	Regeringsbeslut nr I1, Fi2009/4428 (2009-05-28)	

Väsentliga uppgifter

Avser (tkr)	2009	2008
Låneram i Riksgälden		
<i>Beviljad</i>	55 000	42 000
<i>Utnyttjad</i>	29 892	32 484
Kontokredit hos Riksgälden		
<i>Beviljad</i>	15 000	15 000
<i>Utnyttjad</i>	15 135	5 093
Kontokredit hos Riksgälden (vid allvarlig radiologisk olycka)		
<i>Beviljad</i>	10 000	10 000
<i>Utnyttjad</i>	0	0
Räntekonto		
<i>Ränteintäkter</i>	257	257
<i>Räntekostnader</i>	217	4
Avgiftsintäkter		
<i>Budget</i>	14 100	5 100
<i>Utfall</i>	4 221	1 809
Anslagskredit (06 03:3,1)		
<i>Beviljad</i>	11 206	8 000
<i>Utnyttjad</i>	945	0
Anslagskredit (06 03:3,2)		
<i>Beviljad</i>	2 880	0
<i>Utnyttjad</i>	0	0
Anslagssparande		
Utgående anslagssparande	16 092	22 500
varav intecknat	0	588
Bemyndiganden		
Tilldelad bemyndiganderam	95 000	85 000
summa åtaganden	56 156	54 951
Antal årsarbetskrafter	218	210
Medelantalet anställda (Värdet för 2008 är justerat p.g.a. felräkning)	226	216
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 441	763
Årets kapitalförändring	-6 371	-58 576
Balanserad kapitalförändring	-65 324	-19 687

2008-års siffror avser tiden 1/7 - 31/12 2008. Medelantalet anställda 2008 har korrigerats p.g.a. felräkning.

Underskrift

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Solna 2010-02-19

Ann-Louise Eksborg
Generaldirektör

Strålsäkerhetsmyndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: +46 8 799 40 00
Fax: +46 8 799 40 10

E-mail: registrator@ssm.se
Web: stralsakerhetsmyndigheten.se